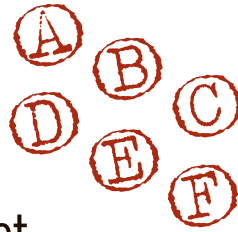

RØYKE- FORBUD PA HF

Nyheter s. 12

ET HALVT ÅR
PÅ FIRE TIMER:
Jusstudentene
fortviler over
eksamenssystemet

Nyheter s. 4–5

Kun 2 av 10 låtskrivere
er kvinner:

– **GI OSS EN SJANSE!**

Kultur s. 20–21

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 20, årgang 76

www.universitas.no

torsdag 8. september 2022

I 1993 marsjerte studentene for økt stipend og å gjenreise heltidsstudenten. I dag er det stille. – Vi sitter ikke på kontoret og planlegger studentopprør, sier NSO-nestleder.

Leder s. 2
Nyhet s. 8–11
Innlegg s. 18

MENINGER

Redaktør: Guro Aasaaren
endreaasa@gmail.com 466 74 942

Nyhetsredaktør: Saga Eine Jonsson Hoff
eline.jonsson.hoff@gmail.com 980 82 334

Fotosjef: Charlotte Førde Skomsøy

Desksjef: Sofie Martesdatter Granberg

Nettredaktør: Aurora Djuvpik Archer

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Leder

Det er kanskje ikke bare din feil

Denne uka har jeg gått i meg selv. Kvalitetskrise tenker du nå kanskje, men nei. Det er større saker som har opptatt meg. Jeg har rett og slett innsett at jeg er en passiv brikke i eget liv.

«De snakker om revolusjon, men jeg hører bare hvisking», skriver idè og debattredaktør Vegard Møller i ukas debattleder. Vel, jeg hvisker. Og det gjør mest sannsynlig du også.

Jeg skriver ikke leserinnlegg, skriker ikke, står ikke på barrikadene og gjør i hvert fall ikke opprør. Et nytt studentopprør som i '93 er like fjernt for meg som å ha råd til kåk på løkka. Det jeg derimot gjør, er å godta alle premisser for min dårlige studentøkonomi og studenthverdag. Apatien har fullstendig slukt meg opp. Jeg tenker jaja, da får jeg bare finne en måte å overleve på. Må jo det. Jobbe litt mer. Det er jo så bra å ha en fot inne i arbeidslivet under studiene.

Vi snakker for lite om at vi alle har godtatt premisset om at det er en naturtilstand at det skal være kjipt å være student. Det foregår en drøy individualisering av ansvar. Vi har tilvent oss en slik tankegang, hvor det er opp til den enkelte å ta ansvar for egen økonomi, utdannelse og helse.

I ukas oppslagsak peker Ole Jacob Madsen, professor i kultur- og samfunnspsykologi ved UiO på at individualisering kan være med å forklare hvorfor dagens studenter heller tar seg en deltidsjobb enn å protestere. Vi holder oss rett og slett selv ansvarlige istedenfor myndighetene.

Vi evner tilsynelatende ikke å organisere oss for å endre å forholdene vi lever under. Vi ender opp med å se innover, gå på stressmestringskurs, og søke terapeutiske løsninger på det som er politiske problemer. Her er det absolutt på sin plass med en kollektiv skjerpings til alle og enhver. Samtidig er det en for enkel løsning å kun gå i oss selv, og rette pekefinger mot hverandre.

Det finnes nemlig en aktør som burde manet til opprør og stått i bresjen for et studentopprør. Nemlig Norsk Studentorganisasjon (NSO). I en tid hvor avstanden til beslutningstagere og opprør er stor, burde NSO ta ansvar. De representerer flesteparten av studentdemokratiene i landet, og flagger høyt med slagordet sitt «Vi er studentstemmen». Likevel er de like veike som oss. «Vi sitter ikke her på NSO-kontoret og planlegger et studentopprør», sier nestleder Simen Oftedahl til Universitas. Her argumenterer han med at studentopprøret i 93 kom nedenfra, fra grasrota. Derfor sitter NSO nå, stille i båten og venter på at dagens studenter skal ta til gatene. Først da skal de plukke opp høygeffelen og bli med (hvis vi vil selvfølgelig).

I mens insisterer de på å ha god dialog med regjeringen og være lobbyister. Dra på høringer, sitte i utvalg og uttale seg om saker som de ikke får gjennomslag for. På spørsmål om hvordan de da skal få gjennomslag, svarer NSO leder Maika Marie Godal Dam i Aftenposten: «Det lurte vi og på. Vi har prøvd mange ulike fremgangsmåter for å bli hørt av politikerne, men opplever fortsatt å ikke bli lyttet til i denne saken».

Altså, hvem skulle tro? Jeg reagerer på at de ikke en eneste gang har traska inn på kontoret og tenkt: Kanskje studentmassen er mer fragmentert og individualisert enn noen gang? Kanskje man har behov for å benytte seg av andre virkemidler for å få politisk gjennomslag?

Jeg merker at jeg driter i om NSO har vedtatt å knytte studiestøtte til 1,5 G, 2 G, eller 2,5 G. Opprør har vært basert på langt mindre radikale forslag tidligere.

Jeg foreslår: Imens vi går i oss selv og prøver å avlære vår individualiserte tankegang, og retter pekefingeren mot politikerne. Kan NSO godt begynne å kjempe vår kamp. Arrangere demonstrasjoner, organisere studenter, og mane til opprør. Hvis ikke er jeg redd for at vi fortsetter å kave i apatiens hav for alltid.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Student-samskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: Jone Trovåg
j.v.trovag@universitas.no 91 57 39 67

Annonseansvarlig: Geir Dorp
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Nettside: www.universitas.no

Kanskje er det din feil at du ikke kom inn?

Du har ingen rett på drømmestudiet

Opptaksmodell

Tord Magnus Dyrkorn,
klimaredaktør i Universitas

Nok et skoleår er i gang. Om du er en av de titusener av nye studenter i år: La meg ønske deg velkommen! Du har valgt en veldig god by å studere i, og sikkert et interessant og viktig studieprogram.

For det var her du hadde lyst å ende opp, ikke sant? Drømmestudiet i drømmebyen? Jeg håper og tror i hvert fall det. Rundt 60 prosent av de nye studentene er nemlig i den heldige gruppen som fikk tilbud om studieplass på førstevalget sitt. Ikke siden 2005 har en så stor andel nye studenter kommet inn på førstevalget.

Men kanskje måtte du ta til takke med plan B eller, Gud forby, plan C eller D. Kanskje er du utrustelig der du vandrer rundt på et kaldt campus og et gjennomsnittlig studieprogram – din hverdag de neste tre årene. Det var jo ikke her du skulle ende opp?

Det finnes heldigvis trøst, om enn en litt mager en. For det første får du sympati fra så å si et unisont politisk Norge. Fra partipolitikerne til interesseorganisasjonene – «alle» er de enige om at systemet er fryktelig galt og at noe må gjøres. I tillegg skal et regjeringsoppnevnt ekspertutvalg allerede i desember presentere sitt forslag til ny opptaksmodell. Selv om utvalget har uttalt at karaktersnitt bør fortsette å være hovedveien inn i studielivet, er det tydelig at de planlegger å foreskrive andre tiltak.

Men hvordan kan det egentlig ha seg at dagens modell «ikke fungerer», når tallene viser at det er flere og flere som får plass på førstevalget sitt? Før en diskusjon om en ny opptaksmodell begynner er det verdt å spørre hva det er som faktisk utløser det voldsomme sinnet mot dagens situasjon.

Det er jo ikke færre som får plass på medisiner eller odontologi nå enn før. Det er heller ikke slik at de overordnede kravene til å komme inn på psykologi eller juss er endret. Det er de høye poenggrensene – eller karaktersnittene som kreves – som gjør folk arge, ikke systemet i seg selv. Det går nemlig inflasjon i poenggrensene til de mest populære studiene. Karaktergrensene går oppover for hvert semester som går. Konkurransen blir tøffere år for år. Men det kan ingen opptaksmodell i verden endre på.

Når problemet er inflasjon, hjelper det ikke å bytte valuta

Det finnes kun to forhold kan stoppe inflasjonen, og stabilisere poenggrensene: Flere studieplasser eller færre studenter – et klassisk tilbud/etterspørsel-problem. En ny opptaksmodell vil alene aldri kunne

gjøre konkurransen mindre tøff, den vil kun endre dens premisser. Når problemet er inflasjon hjelper det ikke å bytte valuta.

Alt i alt har dagens ordning med karaktersnitt mye godt for seg (hilsen en som var 0,1 poeng fra å komme inn på drømmestudiet). Karakterer er et godt og – ikke minst – forutsigbart mål på kunnskap, evne til innsats og egnethet for studielivet. Det er ikke noe problem å kreve at en student skal ha god kunnskap i elementære fag som for eksempel matematikk, historie, norsk, engelsk og samfunnsfag. Det er fint at de som ønsker å gå de mest krevende akademiske retningene har et minimum

Arkivaren

UNIVERSITAS
No 18, 7. september 1993, s. 47

Radioillusjon
Lasse Jelling vil lage radio som vekker sløseri og skaper illusjoner. Han har ingen ambisjoner om å stå på studentpolitiske barrikader. Radio Nova skal formidle det studenter er opptatt av. Det er minst like viktig, sier den nysgjerrige svenske redaktøren. side 8

Den femte
Når førstamanuensis Ståle Wæhland ved Musikkvitenskap skole oppvokst på Lurøy var Berthovins lille sønn, ble han en figur i historien. Det er noe i våre erfaringer som stemmer i møte med denne musikken, mener Wikstråland. side 11

Blodsprut
Erik Solheim og Sosialistisk Venstreparti er på utkikk etter studentenes stemmer. Nå vil SV gi studentene 500 kroner mer i stipend per måned. Men bare til dem som frivillig forplikter seg til å jobbe mindre deltid ved siden av studiene. SV setter 1900 kroner i arbeidsinntekt per måned som tak for studentene. Dette er 900 kroner mindre enn det studentene får tjene idag. Partiet vil på denne måten gjentrefte heldet. side 15

PROTEST MOT STUDENTKAFEENE
10-15 studenter som jobber ved Studentkroa på Sogn studentby truer nå med å si opp i protest fordi de skal gjøres ansvarlig for svine. Kroa drives av Samskipnaden i Oslo og administreres av Studentkafene AS. De nye rutinene for å kontrollere svien kan i verste fall spise opp lønns vår og vil i alle fall sinke oss i arbeidet, mener Lars Bahner, student og ansatt. side 4

SV-ERIK VIL NEKTE DEG DELTIDSIJOBB
"For oss som lever greit med vårt biologiske kjerne ser det ut som det har med sex å gjøre, men det er nok ikke så enkelt." Tordis Borchgrevink, side 10

LENGE LEVE DELTIDSTUDENTEN?
I 1993 hyllet SV heltidsstudenten og var villig til å gi studentene hele fem hundre kroner mer i stipend per måned. Dog bare til «dem som frivillig forplikter seg til å jobbe mindre deltid ved siden av studiene». Siden den tid kan man jo trygt si at heltidsstudenten har lidd en sakte, men rimelig sikker død. Nå for tiden er holdningen til studenten at hen skal jobbe ved siden av studiene. «Derfor er utdanningsstøtten lagt opp sånn at den gir studentene muligheten til å jobbe ved siden av studiene», sa statssekretær i Kunnskapsdepartementet Oddmund Hoel til Universitas et par uker tilbake i tid. Mon tro hvor vi er om en nye trette års tid! Spenningen er til å ta og føle på: Lenge leve deltidsstudenten?

Universitas 1. september 1993

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

av solid kunnskap på tvers av fag.

Dagens opptakssystem har sine bakdeler, men vent til du ser bakdelene til de alternative forslagene, som opptaksprøve, intervju, motivasjonsbrev og anbefalingsbrev. Selvfølgelig kan det virke urettferdig at en firer i religion gjør at du aldri får holde i en skalpell, eller at en treer i gym gjør at du aldri får slå dommerklubben i bordet. Men hvorfor skal noen som har lagt ned mer innsats og vært mer målrettet enn deg vike fordi du vil sikre plassen med et anbefalingsbrev fra den anerkjente læreren du har smisket med i tre år? Og etter hvilke kriterier skal motivasjonsbrev fra over 1700 søkere til jussen ved UiO rangeres – hvordan skal en 18-åring vite det? I hvilken verden er det mer rettferdig?

For ikke å snakke om alle ressursene diverse alternative opptaksmodeller vil kreve. Skal alle håpefulle nye studenter fly rundt i landet for å delta på opptaksprøver – midt i eksamenstid og russetid? Skal opptaksprøvene tas hjemme – hvordan forhindrer man juks? Hvem skal intervju de neste 1000 søkerne til medisin ved UiO? Hvordan skal det gå med de allerede overarbeidede videregående-lærerne som må bruke tiden sin på å skrive anbefalingsbrev?

Dagens modell signaliserer at det ikke er en menneskerett å studere – man må være målrettet og dyktig. Kanskje det bør være sånn, kanskje ikke. Det er helt fair å mene at det er urettferdig og vanskelig å komme inn på enkelte studier.

Men løsningen er ikke å legge om opptaksmodellen alene – det vil ikke rette opp noen urettferdigheter.

Stadig flere, stadig flinkere ungdommer krangler om det stadig stillestående antallet studieplasser. Det er ingen grunn til å vente at en ny modell fra Regjeringens opptaksutvalg kommer til å løse dette store problemet. Den eneste langsiktige løsningen på karakterinflasjonen er såre enkel: Lag flere studieplasser eller be færre ungdommer studere. Så lenge like mange vil studere og så lenge like mange er like flinke som nå, er det bare å jobbe hardere eller innse at verden er urettferdig og at drømmestudiet ikke er for deg.

debatt@universitas.no

Historiske skråblikk av
Åsne «Årvåken» Hansteen

RØYKING DREPER!

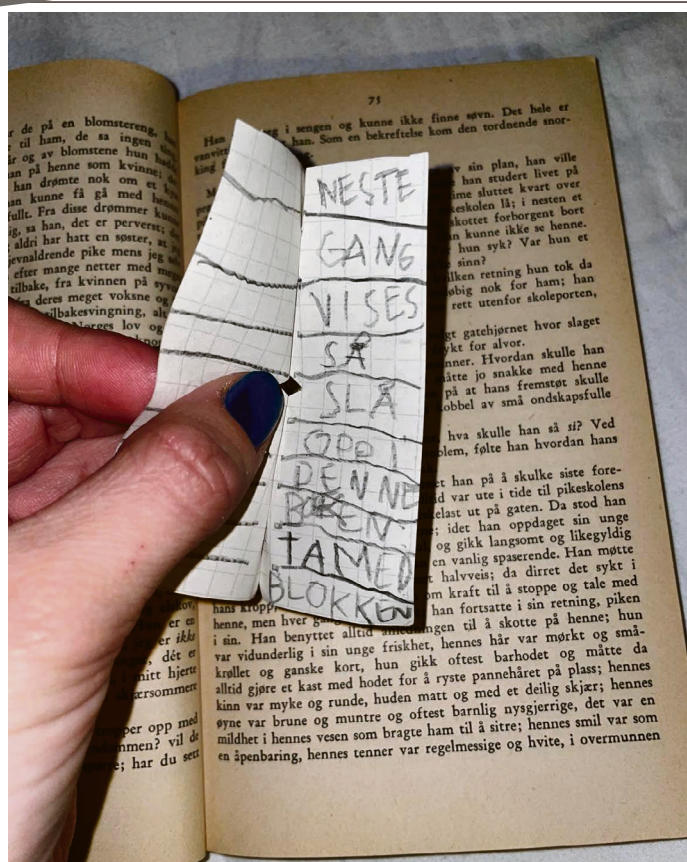
Idag, slik som for førti år siden, skriver Universitas om sigarett og tobakk på campus. Universitetet ble altså ikke helt røykfritt den gangen i 1982, da representanter for Norges Astma og Allergiforbund (NAAF) tok opp universitetets røykeforhold. Dog er det verdt å nevne at det den gang ikke bare var uteområdene som ble brukt til å «ta litt frisk luft», men også lesesaler, auditorier og diverse. Nå, 40 år senere, kan det se ut som at NAAF har fått gjennomslag. I denne ukas avis kan vi nemlig fortelle om splitter nye røyking forbudt-skilt utenfor HF-fakultetet. Vi hyller NAAFs utrettelige kamp mot kistespike. Røyking dreper!

Universitas 25. oktober 1982

Øyeblikket

av Saga Eline Jonsson Hoff

Hemmelige lapper: Skal vi lese bok sammen i friminuttet? Ja [] Nei [] Kanskje []

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Ingeborg Aure
Mina Wikeby
Sivert Bjelland Sevattal
Sofie Martesdatter Granberg

DESKJOURNALIST:

Åsne Hansteen

KORREKTURSJEF:

Oscar Grimstad

Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

nyhetsredaktør: **Saga Eline Jonsson Hoff**

eline.jonsson.hoff@gmail.com 980 81 334

NYHET

Straumsjokk på UiO

På eit møte tysdag denne veka kunne UiO-direktør Arne Benjaminsen fortelje universitetsstyret at universitetet får ei 84 millionar kronar høgare energirekning i år enn det som er budsjettert med. Det var Khrono som først skreiv om saka. Benjaminsen fortel nettavisa at universitetet kan vente seg at rekninga aukar endå meir mot slutten av

året. – Vi ser ikkje bort frå at prognosen kan verte endå meir krevjande fordi prisen har stige ytterlegare etter at prognosen vart laga i august, seier Benjaminsen til Khrono. Direktøren fortel at dei auka kostnadane er noko universitetet tek med seg på neste års budsjett. *TMHD*

– Det er begrenset hvor mye av pensum man kan bli testet i på seks timer

Jon Eskil Kindberg (25) og Jørgen Borchgrevink (25) ønsker flere eksamensformer ved studiet. Det gjør også to av tre studenter ved fakultetet, ifølge fakultetets egen undersøkelse fra CELL.

Eksamen

tekst Ane Grieg Riisneæs
foto Charlotte Førde Skomsøy

– Det virker av og til som det er noe man ikke kan endre.

Det sier jusstudent Jørgen Borchgrevink (25) om eksamenssystemet på jussen når Universitas møter ham og medstudenten Jon Eskil Kindberg (25) utenfor Domus Juridica.

Inne i henholdsvis sitt andre og tredje år på jussen, reagerer de nå på jussutdanningens eksamenssystem, hvor de fleste semestrene karakterettes med kun én eller to karakterer (se faktaboks).

Borchgrevink mener det er problematisk at én eksamen skal stå for 30 studiepoeng. Han peker på flere årsaker:

– Kanskje er det ekstra vanskelig på jussen fordi det er et så sterkt karakterpress. Det kommer kanskje både fra arbeidslivet og spesielt studentene. Da blir det også mye mer stressende å ha en så stor og viktig eksamen på slutten av semesteret, sier han.

De få karakterene og store emnene skiller seg fra de øvrige juristutdanningene i Norge, som har flere emner og eksamener i semesteret.

Store eksamener

Både Borchgrevink og Kindberg har studert før de begynte på det Juridiske fakultetet i Oslo. Begge var vant med langt flere innleveringer gjennom semesteret. Da de begynte på jussen, opplevde de eksamenssystemet som merkelig.

skoleeksamen, mens tre av fire ønsket forskjellige kombinasjoner av eksamensformer.

Mye arbeid, lite vurdering

Borchgrevink og Kindberg foreslår å gjeninnføre bokstavkarakter på semesteroppgaven i 30-poengsfaget Forvaltningsrett og EØS-rett, som studentene tar andre året. I dag karakterettes denne med godkjent eller ikke godkjent i tillegg til en fire timers digital skriftlig skoleeksamen.

– Jeg synes det er veldig merkelig at vi legger inn så mye tid i en semesteroppgave som vi ikke får en vurdering på, sier Kindberg.

Han sier at semesteroppgaven er en av de større man leverer på jussen. Studentene bruker omtrent et halvt år på å skrive den, og har flere innleveringer med

– Så kommer man hit, hvor én eksamen teller hele karakteren i et fag som er 30 studiepoeng.

Én eksamen på seks timer gir en da ikke muligheten til å vise alt man har lært, mener Kindberg:

– Man blir testet i en liten del av det man egentlig har gjennomarbeidet i løpet av et semester.

– Jussen er nok mer konservativ i forhold til andre fakulteter, i hvert fall ut ifra min erfaring med SV-fakultetet og HF-fakultetet. Der har vi hatt presentasjoner, caser, ukens oppgaver og semesteroppgaver, fortsetter han.

Jeg får inntrykk av at de fleste av professorene vil vårt beste. De gjør ikke dette for å pine oss

Jørgen Borchgrevink (25), rettsvitenskapsstudent

Studentene ønsker flere vurderinger

Borchgrevink og Kindberg er ikke alene om å ønske varierte eksamensformer og karaktersystemer på det juridiske fakultetet.

En undersøkelse gjort av Centre on Experimental Legal Learning (CELL) og Juridisk Studentutvalg våren 2022 viste at 60 prosent av studentene ønsket flere hjemmeeksamener og praktiske vurderingsformer. Undersøkelsen hadde 303 respondenter.

Undersøkelsen viste at to av tre av studentene ønsket flere andre vurderingsformer enn skoleeksamen. Én av fire ønsket å bli vurdert gjennom en avsluttende prøve. Tolv prosent ønsket kun

tilbakemeldinger. Oppgaven var tidligere en del av sluttkarakteren i faget, men ble fjernet. Det har ikke blitt gjeninnført bokstavkarakter på oppgaven.

Kindberg mener det er rart at de ikke bruker oppgaven som en eksamensform, når man setter av ressurser til oppfølging og veiledning.

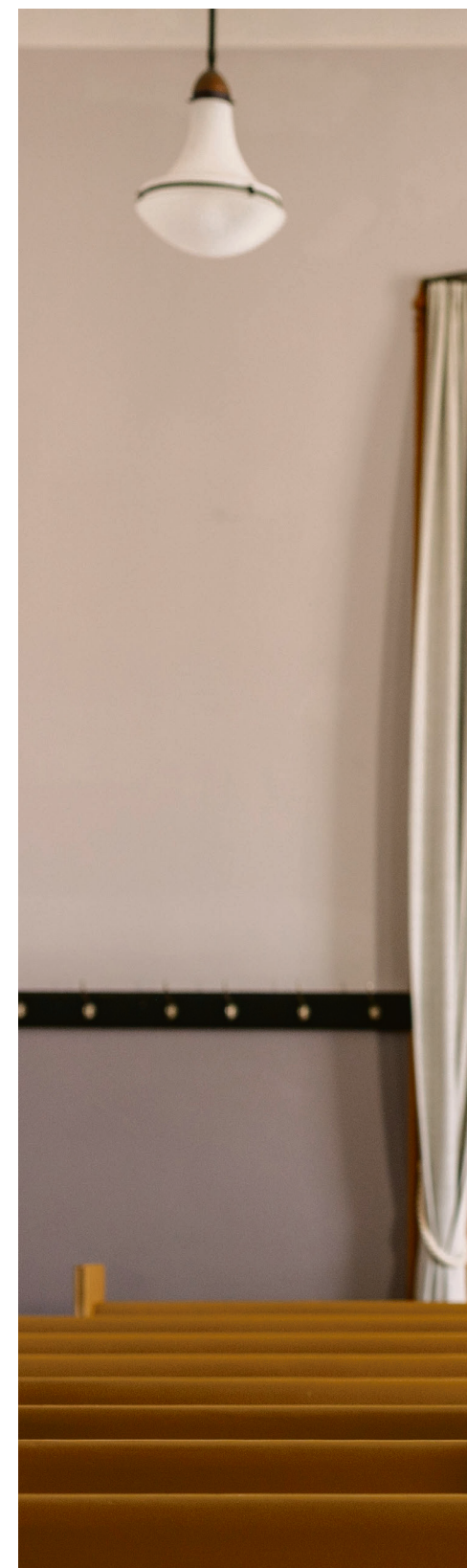
– De bruker masse penger på disse tiltakene, men vil fremdeles vurdere alt med én eksamen. De må bare innse at det ikke er den eneste formen å teste studenter på, mener Kindberg.

Til tross for at flere jusstudenter ønsker endringer i eksamensformen, vil ikke leder for Juridisk studentutvalg (JSU) Sander Bøe

Eksamen på jussen

- + Rettsvitenskap ved det Juridiske fakultet har en eksamen i hvert fag i slutten av semesteret.
- + Oppbygging av de fem årene på master i Rettsvitenskap består vanligvis av fire fag verdt 30 studiepoeng og to fag verdt 20 studiepoeng.
- + Det vil si at over halvparten av masteren i Rettsvitenskap settes av seks eksamener.
- + Om lag 20 prosent fullfører jussen på normert tid. For å motarbeide lav gjennomstrømming av studenter, innførte fakultetet i 2008 en grense på hvor mange ganger man kan ta opp eksamen.
- + I 2020 ble én av fire av studentene ferdig på normert tid, mens 60 prosent ble ferdig et år etter normert tid og 70 prosent to år etter normert tid. Sammenlignet med 2018 er dette en økning på omtrent ti prosent både for antall studenter ferdig ett og to år etter normert tid.
- + I 2019 ble det innført emnesperre som regulerer når man kan ta eksamen om igjen. Den begrenser hvor mange ganger man kan ta opp et fag.
- + Det er kun spesialpedagogikk, tannpleie og rettsvitenskap som har fag med 30 studiepoeng med kun én avsluttende eksamen som vurderingsform.
- + Både Universitas i Bergen og Tromsø har et annet eksamenssystem med flere eksamener gjennom semesteret de tre første årene av studiet.

Kilde: uio.no, uit.no, uib.no

gjeninnføre bokstavkarakteren på semesteroppgaven.

Førrige uke stemte de mot forslaget. Han forklarer at semesteroppgaven er bred, og at det er en del studenter som føler at de ikke får vist seg fra sin beste side.

– Det sterkeste argumentet mot å gjeninnføre karakter på semesteroppgaven var at det fjerner fokus fra resten av pensum, sier Bøe.

Fører til økt press

I tillegg til å bedømme et semester med kun én karakter, er det ikke bare lett å ta eksamen på nytt om du ble misfornøyd med karakteren.

I 2019 innførte nemlig fakulte-

Dyr husvask

Ifølge jurist Marius Storvik bryter åtte av landets 14 samskipnader loven når de trekker studentene i depositum for dårlig vask og vedlikeholdt av studentboligen. Det skriver nettstedet Khrono. I motsetning til studentene som leier privat, må en som leier studentbolig sette depositu-

met inn på samskipnadens konto. De har dermed fullstendig kontroll på studentpengene. – Samskipnaden sin praksis har ikke rettslig grunnlag i forskriften. Dermed er samskipnadens praksis ulovlig, sier Storvik til Khrono. *SEJH*

Karakterdeppa

Videregåendelever VG har snakket med og opplever sterkt karakterpress. 19 år gamle Anne Maria Andresen opplevde at 17 seksere og tre femmere ikke holdt mål for psykologyrket. – Hadde det vært samme snitt som året før, ville jeg vært innenfor,

sier hun. For noen tilstander. Organisasjonen Mental helse merker også de unges bekymringer. I vinter skal Opptaksutvalget legge frem sin gjennomgang og forslag til endringer i opptak til høyere utdanning; noter! *SEJH*

Ønsker endring: – Jussen er nok mer konservativ i forhold til andre fakulteter, sier jusstudent Jon Eskil Kindberg (25). Her sammen med medstudent Jørgen Borchgrevink (25).

tet en emnesperre som regulerer innenfor hvilket tidsrom du kan ta opp eksamen. I de fleste emnene kan du bare ta eksamen tre ganger.

Jusstudent Borchgrevink mener den lave gjennomstrømmingen taler for å innføre flere eksamensformer på et semester:

– Måten jussen er strukturert på gjør det vanskelig å dele opp og fjerne pensum, men fakultetet spenner jo litt bein på seg selv. Jeg får inntrykk av at de fleste av professorene vil vårt beste. De gjør ikke dette for å pine oss, sier Borchgrevink.

Samtidig har studenten inntrykk av at professorene mener dette er noe man ikke kan endre. Borchgrevink tror det også hand-

ler om et ressursproblem på fakultetet.

– Fakultetet er nok det eneste på universitetet som har regler på hvor mange ganger man kan ta opp fag, fordi det ble et så stort problem, sier Borchgrevink.

Han tror det kan handle om karakterjaget på studiet, og legger til at dersom man har en dårlig dag, slår det sterkt ut på eksamen.

Karakter eller ikke karakter?

Eksamensformene er opp til programrådet, ifølge studiedekan ved Rettsvitenskap Marianne Jenum Hotvedt. I en e-post til Universitas skriver hun at hun ikke ønsker å omtale enkelte diskusjoner om endringer i enkelte emner. Hun

legger til at det har skjedd flere endringer i eksamensform de siste tre årene.

– Blant annet er det lagt om første semesteret på første studieår. Der har de gått bort fra en avsluttende skoleeksamen med bokstavkarakter til obligatoriske skriveøvelser som rettes til godkjent eller ikke-godkjent og hjemmeksamen som er bestått eller ikke-bestått, sier Jenum Hotvedt på telefon.

Hun viser også til CELL, og skriver videre på mail at det «er ønskelig at fakultetet skal ta i bruk flere- og mer varierte lærings- og prøvingsformer». Ifølge henne vurderer de hvordan de skal implementere funnene.

Jussen er nok mer konservativ i forhold til andre fakulteter

Jon Eskil Kindberg (25),
rettsvitenskapsstudent

– Jeg forstår at det kan oppleves pressende når det er store eksamener. Det er en del av grunnen til at vi jobber for flere vurderingsformer, sier Hotvedt.

Til tross for at JSU stemte ned

forslag om gjeninnføring av bokstavkarakter på semesteroppgaven ønsker Bø mer debatt rundt eksamensformene. JSU har fått innvilget ressurser til å arrangere debatter utover høsten med fagansvarlige og studenter på fakultetet.

I undersøkelsen gjort av CELL var skoleeksamen en av de minst populære vurderingsformene, kun forbigått av muntlig gruppeeksamen. Dette er også inntrykket JSU-lederen har.

– De fleste er imot å ha mange eksamener, men det er nok en del som ønsker en eller annen form for oppfriskning i løpet av semesteret, sier Bø.

universitas@universitas.no

Dyrevernalliansen

Foto: AdobeStock

DYREVERNALLIANSENS FORSKNINGSFOND UTLYSER MIDLER

Formålet er å støtte forskning av god vitenskapelig kvalitet som bidrar til å fremme dyrs interesser i liv og velferd. Vi prioriterer prosjekter som hjelper dyrene i intensivt dyrehold. Fondet støtter forskning på alle nivåer.

I 2022 deles det ut inntil 1.500.000 kroner.

Søknadskriterier: dyrevernfondet.no

Søknadsfrist: 20. september 2022

Les mer: www.dyrevern.no

kvalia

REMA
1000

65 STASJONÆRE DATAMASKINER FJERNES:

Frykter for eksamensperioden

Stødig og stasjonær: Lea Marie Krona liker best å bruke de stasjonære datamaskinene når hun skal printe ut.

Studenter og bibliotekarer reagerer: – Det kan bety forskjellen på å få levert eksamen eller ikke, sier student Lea Marie Krona.

Datatrøbbel

tekst Johannes Nyborg
foto Tobias Schildmann Mandt

I mai fikk bibliotekarene på Sophus Bugges hus beskjed om at de 84 stasjonære datamaskinene de hadde skulle reduseres til ti. Dette var bestemt av IT-avdelingen på humanistisk fakultet, som også eier maskinene. Dette fikk bibliotekarene til å rase:

Han fikk krangla seg til å beholde 19 datamaskiner

Steffen Tufteland, bibliotekar på Sophus Bugges hus

– Sjefen og jeg var veldig uenige i avgjørelsen. Han fikk krangla seg til å beholde 19 datamaskiner, sier bibliotekar på Sophus Bugges hus Steffen Tufteland til Universitas.

Til tross for at studenter måtte jobbe hjemmefra under covid-pandemien betyr ikke det at alle har tilgang til en *laptop* å ta med

seg på campus, ifølge Tufteland. Han mener tilbudet om stasjonære datamaskiner er viktig for studenter som selv bare eier en stasjonær datamaskin, eller som ikke har tilgang til egen maskin.

Tufteland er nå bekymra for konsekvensene fjerningen av datamaskinene kan ha. Han ser spesielt mørkt på eksamensperiodene. Ifølge ham har flere studenter etterspurt Tufteland og de øvrige bibliotekarene om hvor datamaskinene er og når de kommer tilbake. Da må han svare dem at det ikke kommer til å skje.

– 19 datamaskiner kommer fremdeles til å være for lite når eksamensperioden starter. Jeg forventer at vi kommer til å se masse stressa studenter som ikke får printa ut det de trenger, og andre som ikke får en datamaskin de kan sitte og jobbe på.

Stasjonære gir trygghet

En av studentene som ofte benytter seg av de stasjonære datamaskinene, er Lea Marie Krona. Hun sitter på en stasjonær datamaskin på biblioteket på Sophus Bugges hus på Blindern for å printe ut ark hun trenger til en seminargruppe

når Universitas møter henne. Gjennom de fire årene hun har studert ved universitetet i Oslo, har hun brukt mange timer ved maskinene. I eksamensperiodene ser hun at enda flere benytter seg av dem.

Hun fortviler over avgjørelsen om å fjerne datamaskinene.

– Jeg skjønner ikke hvorfor de skal ta dem bort.

For Krona har datamaskinene på Sophus Bugges hus gitt en trygghet. Hun sier at man aldri vet hva som skjer med egen maskin, og at det da er fint å ha en nødløsning.

– Hvis maskinen min streiker midt i eksamensperioden, er det trygt å vite at man kan dra til universitetet og ha en god maskin å jobbe på.

I likhet med Tufteland frykter Krona for eksamensperioden. Hun er redd at bibliotekarene vil få mange henvendelser fra stressa studenter som trenger hjelp. I verste fall kan mangel på ledige datamaskiner på universitetet være katastrofalt, fortviler Krona.

– Det kan bety forskjellen på å få levert eksamen eller ikke. Det er en trygghet at de er der.

Det er også stor variasjon i hvor gode datamaskiner studenter har, påpeker Krona. Den stasjonære har for henne også vært en rask maskin hun vet alltid fungerer.

– Jeg hadde en veldig gammel og treg maskin for noen år siden. Da var det veldig fint at jeg kunne bruke en rask maskin. Det er ikke alle som har råd til nye og raske datamaskiner. Dette er ekstra kjipt for dem.

Bedre med større skjermer

I tillegg til en god nødløsning, synes Krona de stasjonære datamaskinene rett og slett er bedre å jobbe på. Maskinenes store skjerm og høyde mener Krona gjør at hun sitter bedre. Hun poengterer også at hun og andre studenter slipper å drasse med seg tungt utstyr når de kan jobbe på universitetets datamaskiner.

– Det er faktisk godt for studenttryggen.

Foruten å jobbe ved maskinene, har printing vært den viktigste grunnen til at hun har benyttet seg av tilbudet.

– Printing får jeg rett og slett aldri til med min egen, da er det viktig at jeg kan bruke de stasjonære.

Peker på lavt bruk

I en e-post til Universitas skriver seksjonssjef ved IT-seksjonen

ved humanistisk fakultet Bernt Brundtland at avgjørelsen ble begrunnet med lave brukstall.

«Bruken av de stasjonære PC-ene før pandemien var uforholdsmessig lav sammenlignet med klimaavtrykket ordningen innebærer. I forkant av pandemien observerte vi at det gjennom semesteret var mye ledig kapasitet. Etter pandemien ønsket vi å lage bedre plass på lesesalene for studentene som bruker eget utstyr.»

Selv etter at datamaskinene ble fjernet, har stikkprøver vist IT-seksjonen at over halvparten av maskinene stort sett er ledige. Videre skriver han at IT-seksjonen rådførte seg med fagutvalgene på instituttene og HFSU, som jevnt over støttet utfasingen.

Han viser også til universitetsbiblioteket på Georg Sverdrups hus, og skriver at studenter som ikke har egen datamaskin også kan bruke de stasjonære maskinene der om det skulle bli trengsel på Sophus Bugges hus.

Til Universitas skriver Brundtland at datamaskinene som har blitt fjernet er «avhendet i henhold til UiOs rutiner for brukt IT-utstyr. Dette innebærer at leverandøren enten resirkulerer eller videregjør utstyret.»

MINDRE OPPRØR OG MER JOBB:

Tar dagens studie

For 30 år siden fikk studentene nok og tok til gatene for å sikre egen økonomi og retten til lik rett til utdanning. Kan det samme skje i dag?

Studentopprør

tekst Daniel Hesby Hansen
foto Tobias Schildmann Mandt

I Bergen okkuperte de rektors kontor. I Sogndal «kidnappet» de ordføreren. I Alta snudde de ryggen til statsråd Gudmund Hernes da han kom på besøk, og i Oslo

møtte anslagsvis 15.000 studenter og elever opp foran Stortinget for å begrave heltidsstudenten. De fraktet brostein over Hardangervidda, og okkuperte Lånekassa.

Det er snakk om studentene som gjorde opprør i 1993, for snart 30 år siden. På den tiden var Per Helge Måseide leder i Norsk Studentunion (NSU), og dermed en av de fremste talspersonene for

studentbevegelsen. Han møter Universitas på Frederikkeplassen på UiO, som ikke huset noen demonstrasjoner, men var en viktig arena for informasjon, agitasjon og mobilisering.

Når vi møter Måseide er Frederikkeplassen tom. Sannsynligvis fordi det er lørdag. Men kanskje er den også tom i overført betydning: Selv om pressen er full av

saker og innlegg om studenters pressede situasjon, er det ingenting som tyder på at dagens studenter har planer om å kidnappe eller begrave noen med det første.

– Hvis jeg hadde vært studentpolitiker i dag, ville jeg blitt forbanna over uttalelsene fra utdanningsministeren og statssekretæren Løkensgard Hoel om at det «bare er å jobbe ved siden av

Tilbake på slagmarken: For 30 år siden var Per Helge Måseide UiO-student, og en av de fremste lederne for datidens studentopprør.

renter til takke?

studiene». Etter to år med pandemi vitner ikke sånne uttalelser om forståelse for studentenes situasjon, forteller Måseide.

Bono, studentene og hvalen

Det er mye gjenkjennbart i kravene til 93-erne. Da Måseide tiltrådte som leder, fortalte han Aftenposten at noe av det viktigste var flere studieplasser, og at hans

viktigste jobb ville være å kjempe for de som manglet studieplass. De som var i gang med studiene var opptatt av å øke stipendandelen av studiestøtta, og de som var ferdige slet med renter opp mot 10 prosent hos Lånekassa. «Gjenreis heltidsstudenten» var stikkordet.

Det 93-erne manglet i stipend, gjorde de opp for i kreativitet. Noe av det første Måseide gjorde som

leder var å skrive brev til U2.

– Jeg skrev et brev til dem, hvor jeg sa at det ville være nesten like mange uten studieplass som det var til stede på konserten deres. På den tiden ringte alltid Bono noen fra scenen, og et par timer før konserten ringte plateselskapet meg for å få telefonnummeret til Gudmund Hernes (daværende minister for høyere utdanning, journ. anm.).

Ifølge Måseide kunne imidlertid Hernes kunsten å gjøre seg utilgjengelig, og dermed fikk han ikke snakke med Bono. I stedet fikk fiskeriministeren gjennomgå for Norges hvalfangst-politikk.

Under valgkampen til stortingsvalget i 1993 var det ifølge Måseide flertall for å øke stipendandelen fra 14 til 30 prosent, et av studentbevegelsens viktigste krav. Da regjeringens forslag til budsjett kom i slutten av oktober, var det imidlertid lite å glede seg over for studentene. Måseide mener masseprotestene som fulgte kom som en reaksjon på dette, men at aktivismen ikke kom av seg selv. Foruten å skrive brev til Bono i U2, hadde Måseide og andre studentledere og -aktivister over lang tid vært aktive i både nasjonale og lokale medier, samt vært i jevn kontakt med politikere, Lånekassa og andre aktører.

– Kravene til studentbevegelsen, og at vi var misfornøyde, var så godt kjent at NRK ba meg kommentere statsbudsjettet for det var ute, på bakgrunn av rykter og gamle krav, forteller Måseide.

Demokratisk brostein og lastebil

Protestene begynte i Bergen. Den lokale NSU-lederen Arvid Ellingsen ble en viktig lederskikkelse for studentopprøret både der og nasjonalt. Han ble kjent for å bære med seg en brostein, som helst ikke skulle kastes, men overrekkes stortingspresidenten.

– NRK ringte meg og sa at «nå har de okkupert rektors kontor i Bergen. Du må komme i kveld – vi må ha en sint studentleder i studio!» humrer Måseide.

Protestene spredte seg raskt til Oslo, hvor forberedelsene allerede var godt i gang.

– Å dra i gang en sånn demonstrasjon i Oslo, er tungt. Studentparlamentets aksjonskomité jobbet kjempesvært, og var knallharde på å mobilisere. De var motoren bak protestene i sentrum, slår Måseide fast.

Så har vi kommet frem til rosinen i protest-pølsa. Anslagsvis 15.000 studenter samlet seg foran Stortinget, med slagord som «Hernes må fjernes» og «Sigbjørn Johnsen (daværende finansminister, red.anm.) har gått amok». Men Måseide bedyrer at selv om

Veldokumentert: I dag er det mange som ikke har hørt om opprøret i -93, men på den tiden ble det grundig dekket.

retorikken var hard, og aksjonsformene involverte okkupasjoner og sivil ulydighet, så var studentopprørene siviliserte og konstruktive. Dette kan illustreres ved at hele Stortingets utdanningskomité følte seg trygge nok til å møte Måseide på et lasteplan midt i folkehavet.

– Vi stod på et lasteplan, og alle ble utspurt om hvilke krav de støttet. Representantene fra AP og FrP ville ikke love noe, men alle de andre gjorde rede for hvor de stod.

Protestene strakk seg over flere dager, og når de etter hvert tok slutt, var det i stor grad fordi studentenes krav var blitt innfridd.

– Arbeiderpartiet og Krf inn gikk et budsjettforlik, hvor vi fikk reversert nesten alle kuttforslagene. Slik jeg husker det, så fikk studentene omtrent to milliarder ekstra i det nye budsjettet.

Individuelt ansvar

I et intervju med Aftenposten tidligere i år, var Arvid Ellingsen – han med brosteinen – ganske

ikke ville sluppet unna med en slik uttalelse på nittitallet, men nå går det tilsynelatende greit.

– Kan det være at studentene deler statssekretærens syn, og legger ansvaret for studentøkonomien på seg selv, og ikke på samfunnet?

– Det er en interessant tanke, og minner om noe kalt «shifting baseline»: man tilpasser seg nye referanser ettersom systemet endrer seg. Da jeg studerte selv på slutten av nittitallet, hadde kanskje halvparten av oss deltidsjobb. Nå virker det som noe alle er nødt til å ha, sier Madsen på telefon til Universitas.

Professor Madsen har forstått studentene sine rett. SSBs levekårsundersøkelse fra 2021 viser at 66 prosent av heltidsstudentene jobbet ved siden av studiene i 2021, og at norske studenter er blant de som jobber mest i verden. Og det var før Putin kneip igjen gassen og trampet inn i det ukrainske matfatet.

Ifølge Madsen har studentene gradvis blitt vant til tanken om

Vi sitter ikke her på NSO-kontoret og planlegger et studentopprør

Simen Oftedahl, Nestleder i NSO

tydelig: Han hevdet at dagens studenter «har langt større grunn til å protestere enn vi hadde,» og at «protestene fungerte den gang, og forutsetningene for samme aksjonsform er vel så til stede i dag.»

Så hvorfor vagger vi stillferdig frem og tilbake mellom lesesal og deltidsjobb, fremfor å frakte brostein over Hardangervidda? Ole Jacob Madsen, professor i kultur- og samfunnspsykologi ved UiO, mener noe av forklaringen kan ligge i endrede forventninger til oss selv og samfunnet.

I forrige utgave av Universitas gav statssekretær Oddmund Løkenstgard Hoel uttrykk for at studenter godt kunne ha 50-timers uker, siden de er «unge, friske, spreke folk». Måseide mener man

at «du er nødt til å ha en deltidsjobb». Det kan forklare hvorfor slike uttalelser ikke vekker like stor harme som det ville gjort for noen tiår siden.

Madsen mener norske studenters situasjon også kan forstås i en større sammenheng, og trekker frem den tyske sosiologen Ulrich Beck's begrep «individualisering». Dette beskriver en prosess hvor individet løftes ut av tradisjonelle fellesskap, og må bære ansvaret for eget liv selv.

– Kan dette være med på å forklare at dagens studenter heller tar seg en deltidsjobb enn å protestere? De holder seg selv ansvarlige istedenfor myndighetene?

10 Lørdag 23. oktober 1992

STUDENTER I OPPRØR

- VI MÅ VISE VÅR MISNØYE

Det lykkelige valg
Nedtrykket av gjeld, frustrert og forbannet lot studentene Elisabeth Wilgaard (26) og Oskar Puschmann (28), sammen med 14 730 studenter i Oslo, studier være studier i går formiddag. Fry-roene haglet da massene demonstrerte mot regjeringens forslag til statsbudsjett.

Det lykkelige valg
Hva er det som har gjort det så vanskelig å bli politiker? Det er spørsmålet som ligger i forgrunnen i denne artikkelen. Det er en historie om en mann som har prøvd seg på mange forskjellige yrker, og som har opplevd både suksess og fiasko. Det er en historie om en mann som har prøvd seg på mange forskjellige yrker, og som har opplevd både suksess og fiasko.

Aktuelt og skremmende
Hva er det som har gjort det så vanskelig å bli politiker? Det er spørsmålet som ligger i forgrunnen i denne artikkelen. Det er en historie om en mann som har prøvd seg på mange forskjellige yrker, og som har opplevd både suksess og fiasko.

Oppsett
Hva er det som har gjort det så vanskelig å bli politiker? Det er spørsmålet som ligger i forgrunnen i denne artikkelen. Det er en historie om en mann som har prøvd seg på mange forskjellige yrker, og som har opplevd både suksess og fiasko.

ALMANAKKEN
Lørdag 23. oktober 1992

STUDENTER I OPPRØR

HERNES MÅTTE STÅ SKOLERETT

Det massive studentopptøget i Oslo i går skremte til slutt utdanningsminister Gudmund Hernes til dialog med studentene. Foran øya studentrepresentanter måtte han punkt for punkt stå til rette for en politikk som i løpet av få dager har sendt titusener av studenter på gata.

SLÅ DEG LØS I WEEKENDEN

ORKESTER • NÆTTELINJE • BOKLITTEK • PÅNØR • SQUASH • BOWLING
1200,-
Prisen på parabeholdning inkl. levering
NYTT 900,- • LIEHLIT 1400,-
Kjøpeklare fra kl. 22:00

CAPPELEN

Suksessen fra Molde
DEN AKUSTISKE SKYGGEN
av Lars Skaybe Christensen
og Ole Henrik Gjert.

Danske studenter får fem ganger så mye

Lån pr. studenter	49 600,-	19 687,-
Skipend pr. studenter	8 200,-	44 945,-
Finansieringskostnader	0,5%	4,7%
Eller årlig eksamen	8,50%	9,30%
Tilskottsbeløp	20 år	18 år

Andre tider: Sist det var studentopprør i Norge, hadde de ikke funnet opp farge-avis ennå.

Risikoen ved en lang utdanning kan bli for stor for en student som mangler foreldre som kan stille opp økonomisk

saken fortsetter →

– Man kan tenke seg det, at de er tilvent en slik individualisert tankegang, hvor det er opp til den enkelte å ta ansvar for egen økonomi, utdanning og helse.

– Hvordan blir dette i et klasseperspektiv? Kan man forvente større sosiale forskjeller innen høyere utdanning hvis det økonomiske ansvaret i større grad legges på enkeltstudenten?

– Det tror jeg. Sosiologiprofessor Marianne Nordli Hansen, for eksempel, har funnet at foreldrenes inntekt og utdanningsnivå påvirker hvor ambisiøse studentene tør være når de velger utdanning. Det kan blant annet handle om hvorvidt du har foreldre som kan stille opp økonomisk, slik at risikoen ved en lang utdanning kan bli for stor for en student som mangler slike.

Fra «Hernes må fjernes» til «Borten må bort»?

Hvis studentene er misfornøyde, må de tørre å vise det

Per Helge Måseide, forhenværende opprørsgeneral

Per Helge Måseide vil nødig legge seg for mye opp i hvordan arvtakerne hans løser sine utfordringer. Men noen generelle pointers er han villig til å gi.

– Du må skape og fasilitere et engasjement på grasrota. Det kan ikke vedtas ovenfra. Samtidig må du påvirke direkte, og du må gå via pressen. Hvis du prøver å lobbe gjennom en sak uten å få det i pressen, eller uten å engasjere massene, er det tvilsomt om du får det til. Og hvis studentene er misfornøyde, må de tørre å vise det.

Det kan godt tenkes at stu-

dentene er misfornøyde, i alle fall hva angår økonomi. Prisene på mat og leie har i løpet av ett år økt med omtrent ti prosent, mens studiestøtta har økt med to. Siden 2003 har den sunket med omtrent 13 prosent i forhold til norsk gjennomsnittslønn. Norsk Studentorganisasjon (NSO) vil sikre seg mot at noe slikt skal skje igjen, ved å knytte studiestøtta til 1,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). Dette har de forsøkt å få til siden stiftelsesmøtet i 2010. Er det kanskje på tide å finne frem mammas skulderputer og bli litt mer *nineties*?

Ifølge nestleder Simen Oftedahl oppfyller dagens NSO hvert fall to av Måseides krav: de snakker med politikerne og andre organisasjoner, og de jobber aktivt med pressen. Men hvordan ligger de an når det kommer til å engasjere massene?

– I et intervju med Aftenposten uttalte lederen deres Maika Marie Godal Dam at studentopprør

«ikke stod på blokk». Det blir altså ikke noe studentopprør fra NSO sin side?

– Vi sitter ikke her på NSO-kontoret og planlegger et studentopprør. Hvis du ser tilbake til 90-tallet, så ser du at det ikke var tilfellet da heller. Studentopprøret kom nedenfra, fra grasrota. Studentbevegelsen er heldigvis ikke så toppstyrt som andre organisasjoner kanskje er, sier Oftedahl når Universitas møter ham på kontoret.

Det blir altså ikke noe særlig til oppvigleri fra NSOs side før studentpolitikere lokalt tar til

Ole Jacob Madsen, professor i kultur- og samfunnspsykologi ved UiO.

orde for det. Det samme gjelder kravet om å knytte studiestøtta til 1,5 G. Her har NSO blitt forbigått av både SV og LO, som vil øke den til 2 G, og Rødt som strekker seg til 2,5 G.

– Hva er årsaken til at NSO er såpass moderate? Bør ikke dere ligge i front her?

– Studentene la seg på 1,5 G for en god stund siden, og dette har blitt tatt opp til behandling ved flere anledninger. Vi kommer til å forholde oss til 1,5 G så lenge det er det vi har fått mandat til å jobbe for. Det viktige er å ikke fokusere på forskjellene, men å samarbeide om å øke studiestøtta.

– Så dere er ikke redde for å miste initiativet i utdanningspolitikken når andre organisasjoner kommer med mer radikale krav?

– Meningsmangfold er bra uansett. Nå ligger studiestøtta på 1,16 G, så vi kan jo fokusere på å nå 1,5 G i første omgang. Så kan det jo hende studentene vil endre sine krav i fremtiden, men det vil ikke jeg mene noe om.

På spørsmål om hva han synes om Løkensgard Hoels utsagn om at spreke studenter godt kan være i gang litt flere timer enn gjennomsnittsnordmannen, blir Oftedahl tilsynelatende litt oppgitt.

– Det er jo fascinerende at regjeringen har gått over til dette. Spesielt Senterpartiet, som gikk til valg på å øke studentenes kjøpekraft. Gjennomsnittsstudenten går nesten 6.000 kroner i minus hver måned hvis de kun skal leve på studiestøtta. Vi jobber ikke for å bo bedre, vi jobber for å ha råd til mat.

– Er det litt anspent mellom NSO og regjeringen om dagen?

– Nei, vi er opptatt av å ha en god dialog. Men vi skulle gjerne sett at regjeringen forholdt seg til valgløftene, og gikk inn for å øke studiestøtta.

universitas@universitas.no

Fem på gata som ikke tar til gata

Martin Behdin Vågen Ali (19), lektorstudent:

– Prisene på mat, leie og strøm øker stadig, men regjeringen har sagt at de ikke kommer til å sette opp studiestøtta nevneverdig i denne omgang. Hva tenker du om det?

– Jeg synes det er litt feil prioritering fra regjeringens side. Spesielt når de snakker så mye om hvor viktig det er for samfunnet at studentene fullfører og kommer seg ut i jobb. Det blir litt dobbeltmorsk.

– Tidligere, for eksempel på 70- og 90-tallet, ledet liknende situasjoner til ganske store studentprotester, som ofte førte til gjennomslag for studentenes krav. Hvorfor skjer ikke noe liknende i dag?

– Det kan være at studentene ikke tror det nytter. At de ikke vil få noe igjen for det. Det kan også være at mange ikke ønsker å få så mye oppmerksomhet rettet mot seg. Eller at de ikke har noe å bidra med.

– Hadde du blitt med på protestene dersom det hadde vokst frem en slik bevegelse?

– Ja, både óg. Det spørs litt. Jo, jeg tror kanskje jeg hadde blitt med.

Atlas Endrestøl (19), klassiske språk:

– Prisene på mat, leie og strøm øker stadig, men regjeringen har sagt at de ikke kommer til å sette opp studiestøtta nevneverdig i denne omgang. Hva tenker du om det?

– Det er veldig leit at det politiske Norge har havnet i en slik situasjon, hvor den tydelige skeivfordelinga mellom for eksempel studenter og mer velstående grupper ikke tas tak i.

– Tidligere, for eksempel på 70- og 90-tallet, ledet liknende situasjoner til ganske store studentprotester, som ofte førte til gjennomslag for studentenes krav. Hvorfor skjer ikke noe liknende i dag?

– I forhold til 70-tallet har kanskje studentene blitt mindre radikale. Studentrettigheter er ikke lenger et radikalt tema, men noe de fleste tar for gitt. Ikke nødvendigvis at studenter har det bra, men mange føler kanskje at vi ikke har særlig mulighet til å få det bedre.

– Hadde du blitt med på protestene dersom det hadde vokst frem en slik bevegelse?

– Ja, tror det. Hvis jeg hadde muligheten og de hadde realistiske mål.

Marte Norheim Engebretsen (23), bachelor i psykologi

– Prisene på mat, leie og strøm øker stadig, men regjeringen har sagt at de ikke kommer til å sette opp studiestøtta nevneverdig i denne omgang. Hva tenker du om det?

– Det gjør det enda trangere for studenter, og at mange må stramme inn på det sosiale for å ha råd til leie og mat. I Oslo kjenner jeg ingen som ikke har deltidsjobb, og nå må vi kanskje jobbe enda mer.

– Tidligere, for eksempel på 70- og 90-tallet, ledet liknende situasjoner til ganske store studentprotester, som ofte førte til gjennomslag for studentenes krav. Hvorfor skjer ikke noe liknende i dag?

– Det var kanskje litt mer i kulturen før å si tydelig ifra. Selv har jeg aldri tenkt over at det er noe man kan gjøre, og jeg vet ikke hvor jeg skulle henvendt meg hvis jeg ville være med på noe slikt. Og kanskje man tenker at det ville tatt mye tid, men ikke føre til noe særlig?

– Hadde du blitt med på protestene dersom det hadde vokst frem en slik bevegelse?

– Jeg hadde kanskje blitt med på en demonstrasjon, men jeg hadde nok ikke stått i front.

Jenny Tonholdt (27), bachelor i nordisk

– Prisene på mat, leie og strøm øker stadig, men regjeringen har sagt at de ikke kommer til å sette opp studiestøtta nevneverdig i denne omgang. Hva tenker du om det?

– Det blir vanskeligere å skulle spise sunt og leve et ordentlig liv som voksen og student. Og å slippe å leve i fattigdom.

– Tidligere, for eksempel på 70- og 90-tallet, ledet liknende situasjoner til ganske store studentprotester, som ofte førte til gjennomslag for studentenes krav. Hvorfor skjer ikke noe liknende i dag?

– Godt spørsmål. Vi har kanskje bare innfunnet oss med at sånn må det være? At vi trenger en jobb ved siden av for å få det til å gå rundt?

– Hadde du blitt med på protestene dersom det hadde vokst frem en slik bevegelse?

– Absolutt.

Johannes Eyde Haug (24), master i informasjonssikkerhet

– Prisene på mat, leie og strøm øker stadig, men regjeringen har sagt at de ikke kommer til å sette opp studiestøtta nevneverdig i denne omgang. Hva tenker du om det?

– Jeg tenker at studenter ofte blir litt glemt. Vi ble litt glemt under koronaperioden, og jeg tenker at noe av det samme skjer nå. Det snakkes mye om de store bedriftene, men studentene blir glemt. Vi er helt avhengig av deltidsjobb, men det er jo ikke alle som klarer å finne seg det.

– Tidligere, for eksempel på 70- og 90-tallet, ledet liknende situasjoner til ganske store studentprotester, som ofte førte til gjennomslag for studentenes krav. Hvorfor skjer ikke noe liknende i dag?

– Det å være student er ikke like mye status. Det har blitt en selvfølge at alle kommer inn på universitet eller høyskole. De føler seg kanskje litt mer nedtrykt, og at de ikke har like mange rettigheter som før.

– Hadde du blitt med på protestene dersom det hadde vokst frem en slik bevegelse?

– Jeg er dessverre en sånn person som aksepterer ting litt som de er, og heller gjør det beste jeg kan ut fra det. Prøver å gjøre gode valg, og søker heller jobb enn å sette ned foten og kreve mer støtte. Vet ikke om jeg ville blitt med ut i gatene, men jeg hadde likevel blitt glad hvis det skjedde.

universitas@universitas.no

Vi ble litt glemt under koronaperioden, og jeg tenker at noe av det samme skjer nå.

Johannes Eyde Haug, masterstudent i informasjonssikkerhet

Tilbudsguiden

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

BOKHANDEL

EVENT.

DJ Booking Norge AS
Hasleveien 28A
0571 Oslo

djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no

10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no

DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no

Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

FORRENING

Ønsker du å jobbe innen finans eller teknologi?

Bli studentmedlem i Finansforbundet for kun 250 kr i året. Som studentmedlem får du blant annet gratis studentforsikring, tilgang til fagbøker og gode rabattavtaler.

Les mer og meld deg inn ved å skanne QR koden

FRISØR

Dyktige frisører med lidenskap for faget

- 20% studentrabatt på klipp, farge, foliestriper.
- 10% studentrabatt på Balayage, Foilage, keratinbehandling

hairakerbrygge.no/studentrabatt
Tlf 22 83 07 24

TEATER

KULTUR

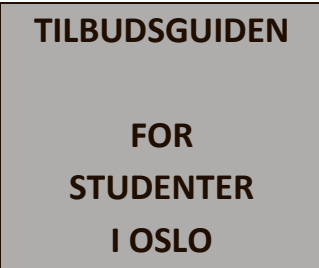

Opplev verdens beste samtidsjazz på Victoria, en ombygget kino i Oslo sentrum.

Vi har rimelige sesongkort for studenter som også gir rabatt i Baren. Vår serie Uhørt! på onsdager har gratis inngang.

nasjonaljazzscene.no
Karl Johans gate 35

KINO

Tar siggen i egne hender

Det utenkelige har skjedd - det er blitt ulovlig å røyke utenfor HF-fakultetet

Nyhetspetit

tekst Oscar Grimstad
foto Matilde Solsvik

Med ullfrakk på en altfor varm høstdag og en sigg tilforlætt plassert mellom pekefinger og tommel, står det hver dag puslete HF-gutter utenfor Sophus Bugge og betrakter campus drømmende, helt uten tanke for når de sist fikk seg et ligg eller forrige gang de tok en dusj.

Men kanskje er dette et syn på vei ut av vår kollektive hukommelse. UiO har tatt grep, og et skilt med påskriften «røyking forbudt» er utplassert foran Humanistisk fakultet på Blindern.

De nekter med det HF-traverne en av de få bærebjelkene i det humanistiske liv. Nå er de forvist til Ibsens hage, eller Gud forby, å stå utenfor Eilerts Sundts hus. Et radikalt grep som til nå har gått upåaktet hen, enda det tydelig er et hån mot den humanistiske ånd og tradisjon. For ordens skyld må det innvendes at forbudet kun gjelder for uteserveringen på Niels Kaffebar, men det er grunn til å tro at dette bare er et første, prøvende skritt på veien mot en antiroyke-kampanje med orwellianske undertoner.

Det gjenstår også å se om dette utelukkende er et forbud for syns skyld, eller om det vil følges tettere opp. Et slags røykepolitikk på campus fremstår som et utenkelig scenario, på grensen til det komiske. Men at skiltet har en avskrekkende effekt, er unektelig tilfellet. I det etterhvert påfallende lange tidsintervallet

Poesigg: «Du skal ha respekt for loven / du skal elske lovens bud / husk at loven er fra oven / husk at loven er fra Gud!» (dikt av Jens Bjørneboe).

undertegnede sitter utenfor Niels Kafe og venter på noen å bomme en sigg av, er det ingen som tenner en liten røver, ingen som unner seg litt lunge-snacks. En gubbe som vaper, joda, men hvor blir det av den stereotypiske HF-

studenten som ruller uten filter? Kanskje er svaret like enkelt som det er nedslående: studentene røyker ikke lenger. Andelen røykere er 0,9 prosent, ifølge fjorårets SHoT-undersøkelse. Antagelig er tallet enda lavere i dag, en mistanke som blir ikke mindre da en høy, slentrende type setter seg ned på nabobordet.

– Hva syns du om røykeforbudet?

– Jeg røyker ikke, sier Rasmus Nås (21). Og jeg bryr meg heller ikke.

Litt bortenfor sitter derimot fire kjederøykende studenter. De ligner ikke på den typiske, livstrøtte HF-studenten, men er kvikkere i replikken. Sunniva Tunholdt (24) på kunsthistorie og vennene Helena Natvig Safi (20), Abdelrahman Hasan (21) og Sara Mreihil (21) på Midtøsten-studier med arabisk, er forståelig nok mer engasjert i saken.

– Vi må nedkjempe fascismen som prøver å innskrenke røykemulighetene på Blindern, sier Helena Natvig Safi med glimt i øyet.

– Jeg syns heller ikke noe særlig om forbudet. Men jeg tror ikke egentlig folk kommer til å bry seg noe spesielt om at skiltet står der, sier Abdelrahman Hasan (21). Sunniva Tunholdt er på sin side mer usikker:

– Jeg tenker at det er fair at man får spise lunsjen sin i fred, uten at røyklukt driver over fra nabobordet. Men man kunne jo funnet en

Vi må nedkjempe fascismen som prøver å innskrenke røykemulighetene på Blindern

Helena Natvig Safi (20), HF-student

mellomløsning, som på kafeer, med noen utebord hvor det er lov å røyke.

– Ja, og siden antallet som røyker og ikke røyker er skjevfordelt, kunne det funket med bare et lite område for siggerne. Et av bordene helt ytterst for eksempel, sier Hasan.

– Det kunne funket. Og det er jo sosialt med et røykehjørne, legger Mreihil til.

– Kanskje vi skal lage en egen sigge-forening? foreslår Natvig Safi.

Det er liten tvil om at UiO nå har gått langt over grensa. Det tåpelige røykeforbudet kan, uten sammenlikning for øvrig, minne om da Norge på 70-tallet forbød skateboard. Det er tøft og kult å både sigge og skate, og staten er teit som forbyr tøffe og kule ting.

Studentene taler i denne saken for døve ører, så kanskje gjenstår det nå for

de gamle, innrøyka HF-professorene å aksjonere for siggens rett til å leve videre på Blindern.

universitas@universitas.no

VIL BYGGE STUDENTBOLIGER PÅ VANN: – Et paradigmeskifte

Store visjoner: Tegningene Lyche viser er av studentboligene som er ment å ligge foran Vippetangen (i bakgrunnen).

Studentboliger

tekst Åsne Hansteen

foto Tobias Schildmann Mandt

– Vi kommer jo alltid til å være på sjøen, og vi bygger for en akademisk fremtid, så vi tenker at AquaDemica klinger godt.

Det sier Eynstein Lyche når Universitas møter ham på Aker Brygge. Han er COO (Chief Operating Officer) i AquaDemica, som er navnet på konseptet han har utviklet sammen med Erik Lystad, Peter Johansson og Ingvar Straume. Han forklarer nærmere:

– Vi ønsker å løse problemene rundt studentboliger i Oslo og alle de store byene i Norge.

Og hva er løsningen? Studentboliger på vann, rett ved Vippetangen.

Per 15. august i år stod 3400 studenter fortsatt på venteliste for bolig hos SiO i Oslo. Tall fra Norsk studentorganisasjon sin studentboligundersøkelse viser en nedgang i antall boliger sammen med en økning på cirka 60 000 flere studenter de siste ti årene. Mangel på boliger for studenter er et av de største problemene dagens studenter møter i høst.

– Vi vil gjøre et paradigmeskifte innen hvordan man tenker utnyttelse av sentrumsnær eiendom. Lyche forklarer mangelen på

studentboliger som et prekært problem med behov for raske løsninger. Han tror og håper at verden etter pandemien er mer åpen for å tenke nytt, og finne nye måter å utnytte de mulighetene som finnes.

– Vi ønsker å ligge ved den bryggen der som ikke benyttes til særlig annet enn cruisetrafikk. Politisk er det ganske god stemning rundt dette fordi Vippetangen i dag i prinsippet er en død bydel, hevder han.

Starstruck på AquaDemica?

Illustrasjonen er ment å symbolisere at boligene ikke bare skal være et sted å bo, men et sted å være.

AquaDemica skal altså være noe mer enn bare studentboliger, forklarer Lyche. Han peker mot arealet foran siloen på Vippetangen, og ramser opp frisører, matbutikker, kiosker og treningssentre som mulige utsalgssteder, som igjen vil skape mulige arbeidsplasser for studentene. Studentfasiliteter, som lesesaler, er også med i plantegningene.

– Vi ønsker å skape et levende bymiljø. Derav har vi fire tusen kvadratmeter næringslokale i tillegg til friarealer, som er rene forretningslokaler. Vi har kalt det «Starstruck» i presentasjonen, sier en engasjert Lyche som forteller at

Vi ønsker å skape noe som er litt konseptuelt morsomt: «Hvor skal du? Nei, jeg skal bort på AquaDemica på Vippa! Åh, jeg blir med!»

Eynstein Lyche er COO, Chief Operating Officer, i AquaDemica.

de har hentet navneinspirasjon fra kaffekonsernet Starbucks.

– Vi ønsker å skape noe som er litt konseptuelt morsomt: «Hvor skal du? Nei, jeg skal bort på AquaDemica på Vippa! Åh, jeg blir med!» sier han.

Slik vil de lage en ny bydel, og ikke bare en «homogen greie som visner bort i et hjørne».

Dette er ingen månelanding. Vi benytter teknologi i dag som er tilstede

Eynstein Lyche er COO, Chief Operating Officer, i AquaDemica.

Raske boliger

Eynstein Lyche trekker særlig frem tidsaspektet som en viktig fordel med studentboligene på vann.

– Det tar 24 måneder å bygge boligene. Dette er ingen månelan-

ding. Vi benytter teknologi i dag som er tilstede. Det bygges innenfor både vind og kulde og storm som er en universell standard, sier Lyche.

Prisestimatet vil ligge mellom 9500-10500 kr for én boenhet på tjuefire kvadratmeter, hvor 60 prosent av leilighetene får en terrasse på seks kvadratmeter. Å lage billige boliger for studenter er derfor én av utfordringene.

– Vi blir ikke billigst, men vi blir ikke dyrest heller, mener han.

Grønt forbilde?

Lyche peker på grønn teknologi som et sentralt element i konseptet deres.

– Vi kommer til å benytte oss av solcelleteknologi, så vi vil være et mer eller mindre energinøytralt bygg.

Videre ramser han opp solskjerming i glasset for bedre kjøling inne, benyttelse av fjordvarme, oppsamling av regnvann til bruk i eksempelvis toaletter.

– Vi vil bli et fyrtårn innenfor hvordan man ser på grønn teknologi videre.

Selve produksjonen av materialene, som foregår i Kina, er det likevel vanskelig å gjøre kortreist. Lyche erkjenner fraktveien som en utfordring, men mener samtidig at den blir forsvinnende liten sammenliknet med hva den tilsvarende byggekostnaden hadde blitt i Norge.

– Regnskapsmessig blir det fornuftig, og nettopp derfor kan vi tilby boliger til studenter innenfor en markedspris.

Han påpeker også at alt bygges innenfor en ISO-standard, som er den internasjonale standardiseringsorganisasjonen blant annet for miljøstyring.

Lyche tror de vil klare å lande en lokasjon for studentboligene på vann, enten i Norge, Sverige eller et annet sted i Europa innenfor ett år fra idag.

– Dette er en langsiktig interessant investering fordi vi er samfunnsnyttige, fremtidsrettet, miljømessige og vi bygger effektivt.

STORT SPRIK I DIGITALE UNDERVISNINGSTILBUD MÅNEDER ETTER G

– Kan ikke tilrettelegge for

Studenter opplever et stort sprik i digitale undervisningstilbud. Det er for mye variasjon i emnene for standardiserte løsninger, mener viserektor.

Digital undervisning

tekst Vilhelm O. Bjørgul
foto Tobias Schildmann Mandt

Etter en pandemi fylt med digital undervisning er de fleste tilbake i forelesningssalene. Likevel opplever studenter et stort sprik i de digitale tilbudene. Noen forelesere velger å ta opptak, mens andre ikke gjør det. Digitalisering er kommet for å bli, men hvilke verktøy som som er hensiktsmessig, er det ikke enighet om mellom studenter og forelesere.

Litteraturprofessor opprettholder digital forelesning

– Det er egentlig ikke tradisjonelle forelesninger. Det er mer det jeg kaller nærlesningsworkshop, sier professor i amerikansk litteratur Nils Axel Nissen.

Han er blant underviserne som dropper fysiske forelesninger i digitaliseringsnavn.

I emnet ENG1304 har han alle de ordinære forelesningene sine

fiks ferdige i podkast-format, fra undervisningen under pandemien. Slik kan studentene høre på disse når og hvor de vil. Dette frigjorde tid og Nissen fikk, ifølge ham selv, muligheten til å lære studentene grunnleggende litterær analyse. Gjennom Zooms skjermdelingsfunksjon gjennomgår han de litterære tekstene mens alle har teksten foran seg.

– Kunne man ikke gjort dette i en forelesningssal?

– Skal vi alle sitte med hver vår laptop og se inn i skjermen da?

– For eksempel. Eller på stor-skjerm?

– Da får jo jeg kink i nakken, for da vet jeg jo ikke hvor jeg skal se. Det er mye mer komfortabelt for meg å kunne sitte og forholde meg til teksten foran meg mens de andre studentene sitter og forholder seg til teksten foran seg.

– Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) viser at 4 av 10 studenter har få eller ingen venner på studiet. Med det i bakhodet,

Smekkkfullt: Studenter må både sitte i trappene og stå oppreist for å delta på exphil-forelesning. Lektorstudent Celine Mikkelsen (21) mener direkte strømming må tilbake for å løse floka.

tenker du at det kunne vært en fordel å kjøre dette opplegget fysisk hvis man har mulighet?

– Du må ikke glemme at de også møtes i seminarene. Og da er det en mindre gruppe med de samme menneskene de møter

hver uke. På mine forelesninger kan det være opptil 200 personer, så det spørs hvor stor sosial funksjon det egentlig ville hatt.

Digital fysioterapi

– Jeg tror mange er drittlei, sier Kaja Noor Baklund (20).

Det er ikke bare litteraturstudentene på Blindern som opplever digital undervisning. Kaja Noor Baklund (20) går sitt første år på fysioterapi ved Oslomet. Før hun startet på graden sin, hadde hun ikke forventet noe som helst digital undervisning. Skuffelsen ble derfor stor i møtet med førsteårsemnet anatomi og fysiologi 1. Der fikk hun beskjed om at store deler av undervisningen kom til å foregå på Zoom. Under forelesningene har digitaliseringen blitt begrunnet med plassmangel og at det er for dyrt å leie i egnede lokaler, hevder Baklund.

– Det er litt overraskende når det ikke er pandemi, sier Baklund på telefon til Universitas, som også mener at det påvirker læringsutbyttet.

Hun tror mange blir mindre motiverte for faget. Selv drar hun ofte hjem for å følge forelesningen og tilbringer følgelig mindre tid på campus. Hun har ingen andre emner som er digitale.

Prorektor Silje Bringsrud Fejkær skriver i en e-post til Universitas at de ikke ønsker «å detaljstyre undervisningen i enkeltemner, men alle våre emner evalueres, og det gir mulighet til å justere opplegget dersom det er noe som ikke fungerer». Hun skriver også at det nevnte faget undervises på ulike måter, med digital undervisning kombinert med diverse gruppeundervisning.

Fravær av opptak

Men ikke alle forelesere ønsker opptak av forelesningen. Det frustrerer psykologistudent Victor Pebaqué (28). Han mener at fore-

– Jeg har ikke så lyst til å stå oppreist en hel time

Edwin Oliver Knudsen, 20 (statsvitenskapstudent)

lesningsopptak til repetisjon gir et stort læringsutbytte.

– Hvis det finnes noe vi kan gjøre som legger til rette for læring, så burde man vel bare gjøre det.

Pebaqué opplever at begrunnelsene foreleserne gir for å droppe opptak, er varierende og dårlige: fra at foreleser ikke vet hvordan man tar opptak, at de ikke vil ta opptak av personvern hensyn, til at opptak kommer til å påvirke oppmøtet på forelesningen.

Til dette svarer utdanningsleder ved psykologisk institutt (PSI) Vibeke Moe følgende:

– Vår hovedbeskjed har vært at vi ønsker studentene tilbake til campus og at de skal være der sammen med foreleserne. Både av pedagogiske og sosiale grunner, særlig i lys av SHoT-undersøkelsen. Vi ønsker å ta med oss de digitale verktøyene fra pandemien, men disse må brukes i samspill med fysisk undervisning og ikke som erstatning for den.

Smekkkfull Exphil-forelesning

Exphil er blant emnene som har et begrenset digitalt tilbud. Forelesningene blir tatt opp, men de strømmes ikke direkte slik som var tilfellet i deler av pandemien. Edwin Oliver Knudsen (20) sitter derfor utenfor forelesningssalen. Han kom for sent til dagens exphil-forelesning og venter til pausen med å gå inn i salen for å se om det er noen ledige sitteplasser. Etter et kjapt blick inn i auditoriet

Urpremiere på Vega Scene 24. september

ROBIN FALLER

av Rolf Kristian Larsen

180 Kr for deg mellom 18 - 28 år // vegascene.no

URPREMIERE PÅ VEGA

EN TEATERFORESTILLING MED MUSIKK AV BENDIK H.K
BASERT PÅ ORIGINALMUSIKKEN TIL CEZINANDO

REKREASJONENÅPNINGEN: én og én student

snur han på hælen og drar.

– Jeg har ikke har så lyst til å stå oppreist en hel time, og velger å dra hjem igjen i stedet, forklarer Knudsen på vei ut døra av Georg Sverdrups hus på Blindern.

Lektorstudent Celine Mikkelsen (21) har også opplevd de overfylte exphil-forelesningene.

«Det er leit at de ikke klarer å

gitt samtykke til opptak i Studentweb når de registrerer seg ved studiestart?

– Det kan godt hende.

– Studenter som har krav på individuell tilrettelegging skal få det. Samtidig kan vi ikke drive studieprogrammer som er unikt tilrettelagt for én og én student.

Flertallet av norske studenter

– Det er leit at de ikke klarer å legge opp til et tilbud som rommer alle elevene

Celine Mikkelsen (21), lektorstudent

legge opp til et tilbud som rommer alle elevene, da det strengt tatt er vanskelig å tilpasse alt med egne timeplaner. Hadde de strømmet det, så hadde man enkelt løst problematikken, tenker nå jeg», skriver hun i en SMS til Universitas.

Mikkelsen skriver at hun vet om flere som har droppet forelesing på grunn av de overfylte salene. Inkludert henne selv.

Instituttleder for filosofi, idé- og kunsthistorie og klassiske språk (IFIKK) Tor Egil Førland svarer følgende til problematikken:

– Vi må se på en eller annen digital variant dersom det er noen som ikke får dratt på forelesning fordi det er for fullt. Samtidig tror vi at studentenes tilstedeværelse på campus er læringsfremmende.

Førland understreker også at exphil-forelesningene går tre ganger nettopp for å få plass til alle.

Utfordrende med standardiserte løsninger

Begrunnelsene og tilbudene av digital undervisning er altså varierende. Det er antall emner og den store variasjonen mellom dem, som gjør det vanskelig å finne standardiserte løsninger på digitalisering, mener viserektor for utdanning Bjørn Stensaker ved UiO.

– Digitalisering er veldig viktig for oss, og vi skal ikke slutte med digitalisert undervisning. Men digitaliseringen må tilpasses fagene og de emnene som gis.

Med samme begrunnelse er det ikke et krav fra UiOs sentrale ledelse om at forelesninger skal tas opp.

I tillegg peker viserektoren på utfordringer knyttet til EUs personvernlovgivning (GDPR) dersom det stilles spørsmål eller er diskusjoner under opptak av forelesning. Han forteller også at UiO har fått henvendelser fra studenter som synes det er ubehagelig å stille spørsmål under forelesning når de vet at det tas opp.

– Derfor kan vi ikke løse dette sentralt. Det må løses på programnivå og i de undervisningssituasjonene som gjelder.

– Kunne ikke bare alle studenter

må jobbe ved siden av studiet. Stensaker sier han har forståelse for at mange studenter har en krevende hverdag med jobb ved siden av.

– Mange undervisningsrom er satt opp slik at opptak kan gjøres. Det er likevel de faglige hensyn som må veie tyngst.

– Samtidig er det lov å snakke sammen og vi oppfordrer til dialog og forventningsavklaring mellom underviserne og studentene om akkurat dette, avslutter han.

universitas@universitas.no

Digital undervisning etter pandemien:

+ Fagmiljøene ved Oslomet avgjør undervisningsformen i sine emner. Mange benytter digitale læringsaktiviteter i kombinasjon med fysisk undervisning. Det finnes også flere digitalt baserte studier som er mulige å velge for de som ønsker å studere hjemmefra. Fem prosent av undervisningen vår er digital, én prosent hybrid og resten fysisk.

+ Handelshøgskolen BI oppfordrer undervisere til opptak og digital undervisning der det bidrar til økt læringsutbytte. Flertall av foreleserne ønsker fortsatt digitale læringselementer også etter pandemien. Understreker hensyn til forpliktelser implisert av Universitets- og høyskoleloven §4-3 og krav om universell utforming. Dette vil kunne innebære at forelesninger og lignende må filmes og tekstes.

+ Høgskolen i Kristiania forventer oppmøte til undervisning. Det er opp til den enkelte underviser å vurdere pedagogisk hensiktsmessighet ved strømmen og/eller opptak av undervisningen. Noen emner har fortsatt har deler av undervisningen på Zoom, og noen undervisere strømmer og tar opp undervisningen.

Kilde: Oslomet, BI og HK

Digital frelse: Professor i amerikansk litteratur Nils Axel Nissen er hellig

Opptakskreveren: Psykologistudent Victor Pebaqué (28) får ikke undervisere til å ta opptak av forelesninger. Begrunnelsene beskriver han som bagatellmessige og dårlige.

UTENRIKS

Livet som medisinstudent

I sommer reiste ti norske medisinstudenter til Vest-bredden, for å hospitere på sykehus sammen med palestinske medisinstudenter gjennom prosjektet NorPal-Sawa. Det ble en minneverdig opplevelse for både palestinere og nordmenn.

Palestina

tekst Elisabeth Berg Ødegaard

– Vi hospiterte på sykehus i tre uker, hadde workshops og holdt førstehjelpskurs på en skole i en flyktningleir.

– Dette sier Sandra Torstensen Tøftum, som er medisinstudent på tredje året ved Universitetet i Oslo.

Sykehuset som studentene hospiterte ved ligger i byen Nablus, som er lokalisert omtrent seks mil

nord for Jerusalem. Av de 160 000 menneskene som bor i Nablus er cirka en fjerdedel flyktninger.

Tøftum forklarer at prosjektet er politisk nøytralt og at hensikten med oppholdet hovedsakelig er å lære om ulike type helsevesen. Samtidig påpeker hun at valget av Palestina som reisemål ikke er tilfeldig.

– Man får et perspektiv på hvordan et helsevesen i en konflikt fungerer, samtidig som et slikt prosjekt gjerne tiltrekker seg studenter med engasjement for

Palestina.

De sterkeste inntrykkene medisinstudenten sitter igjen med etter turen er dog ikke fra sykehuset, men fra helgeutfluktene til andre byer. De besøkte blant annet moskeen Al-Aqsa i Jerusalem under Eid-feiringen. Moskeen er ansett som Islams tredje viktigste helligdom, og har lenge vært gjenstand for politisk konflikt.

– Vi besøkte moskeen tidlig på morgenen og så soloppgangen, det var nesten så man ble religiøs av å være der. Samtidig var det mange

av palestinere som ikke kunne være med og feire i moskeen, fordi de er født på Vestbredden og dermed ikke slipper inn i byen.

Etter bønningen fortalte de palestinske studentene om israelske bosettere som jevnlig okkuperer moskeen slik at de ikke får utført bønn.

– En av de Palestinske medisinstudentene hadde også opplevd å bli sikket på mens han utførte medisinsk behandling på et offer under en konflikt tilknyttet moskeen, forteller Tøftum.

Besøket til byen Hebron var også en opplevelse som skilte seg ut for medisinstudenten.

– Man snakker mye om hvor betent situasjonen i Jerusalem er fordi sionistiske bosettere og palestinere bor så tett på hverandre, men i Hebron opplevde jeg situasjonen som enda verre. Det er gitter- og metallplater over hodet ditt når du går i byen, fordi israelske bosettere heller urin, avføring og annet ned på palestinere.

Sykehus i konfliktzone

– Vi møtte dekanen for det medisinske fakultetet ved An-Najah universitet i Nablus, og han fortalte om fantastiske resultater som studentene ved fakultetet hadde oppnådd, virkelig ekspertise i verdensklasse.

Hun merket likevel at det eksisterte mangel på ressurser ved sykehusene, som for eksempel stase, altså slangen som strammes rundt overarmen slik at blodårene blir lettere å treffe med nål.

– De brukte latekshansker istedenfor, som de knøt rundt armene til pasientene. Det var også mangel på utstyr til å utføre laparoskopier, som er et kirurgisk inngrep

hvor man fører instrumenter inn i bukholen via smale rør. I tillegg var CT-scanning ekte luksus.

En av legene ved sykehuset sa ifølge medisinstudenten at antibiotika og røntgen er medisin for pasientene. Han mente også at pasientene ikke var fornøyde med behandlingen hvis de ikke fikk minst et røntgenbilde og en antibiotikakur på sykehuset.

Pappa sier til meg at jeg må jobbe med hodet

Nidal Mtawea, palestinsk medisinstudent

Kultursjokk

Tøftum beskriver syn på tid som den mest overraskende forskjellen mellom nordmenn og palestinere.

– «Arab time» er noe helt eget. Vi kunne avtale å møtes klokken fem, men de møtte ikke opp før klokken syv, sier hun noe lattermildt.

Hun beskriver også en situasjon på sykehuset i Nablus der de hadde dårlig tid og løp for å rekke et morgenmøte med kirurgene ved sykehuset.

– Så er jo vi de klovnene som kommer til møtet fem minutter før angitt tid, mens kirurgene møtte opp tjue minutter senere.

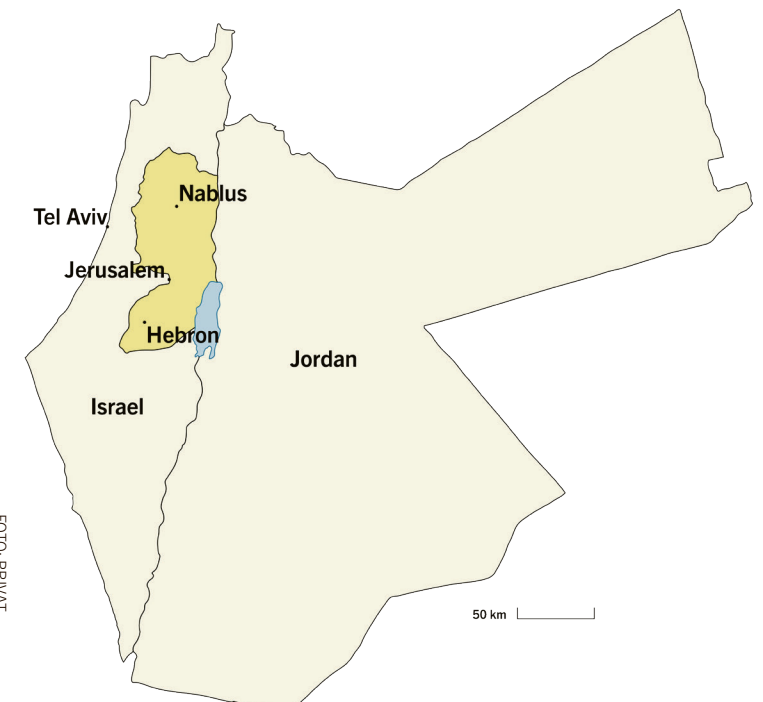
En annen kulturforskjell var forskjellen på korrekt legepraksis, ettersom palestinere fulgte en amerikansk sykehusmodell.

– Veldig mange reiser og jobber i tillegg i USA, noe vi syntes var litt rart. Nidal Mtawea som var en del av den Palestinske delegasjo-

Konsentrasjonsarbeid: Medisinstudent Veronica Sørensen hjelper en lege ved sykehuset i Nablus med å sy et åpent sår i fingeren til en pasient.

FOTO: PRIVAT

ILLUSTRASJON: SIVERT BJELLAND SEVATDAL

dent i en konfliktsone

Spente: De norske medisinstudentene (fra venstre) Sandra Torstensen Tøftum, Emma Marshall, Veronica Sørensen og Andrea Ruud Dahlen på sin første dag som hospitanter ved sykehuset i Nablus.

FOTO: PRIVAT

nen hadde faktisk vært på utveksling i USA, forteller Tøftum.

Det forjettede land

Nidal Mtawea er fjerdeårs medisinstudent ved universitetet i Nablus, og forteller gjerne over telefonen til Universitas hvorfor han valgte akkurat USA som utvekslingsdestinasjon.

– Jeg mener at man må skille menneskene som bor i USA fra den politiske ledelsen i landet, påpeker han.

Han er likevel klar over at en stor andel amerikanere støtter Israel, spesielt i rurale regioner.

– Mye av dette er jo på bakgrunn av religiøs overbevisning, de tror at Israel er det forjettede land.

– Planlegger du å praktisere medisin i Nablus etter studiene?

– På en måte ønsker jeg jo å bo i nærheten av familien min, og i

Det gjør meg stolt av vi gjennom medisin kan bidra til internasjonal utdanning

Nidal Mtawea, palestinsk medisinstudent

byen min som jeg elsker. Samtidig så har jeg allerede hjemlengsel til West Virginia i USA, der jeg var på utveksling.

– Opplevde du noen kulturkræs under NorPal-Sawa programmet?

– Organiseringen rundt tid var en greie, det vil jeg si er på grunn av kultur.

Mtawea sin latter smitter over telefonen når han skjønner at Tøftum også pekte på tid som den største kulturforskjellen.

– Ja det er jo faktisk sant, men hvis du får sjansen må du fortelle Sandra fra meg at de var heldige.

Jeg vil nemlig si at Palestina er best på tidsorganisering av de arabiske landene.

Kulturforskjeller til tross, Mtawea beskriver programmet som en fantastisk opplevelse.

– I løpet av programmet fikk jeg ti nye venner i Norge. Hvis jeg en dag reiser til Norge må jeg nok bruke to måneder der for å kunne tilbringe nok tid med alle de norske medisinstudentene, de er blitt som familie, sier han.

Han mener at den nye generasjonen kan bidra til fredsprosessen i Midtøsten gjennom kultur-

utvekslinger som NorPal-Sawa

– Programmet gir oss mulighet til å lære andre unge mennesker om begge sider av konflikten. Det gjør meg stolt at vi gjennom medisin kan bidra til internasjonal utdanning, sier han.

Lege i skuddsonen

Hva tenker du om å skulle være lege midt i en konflikt, dersom du velger å praktisere på Vestbredden?

– Jeg er en ganske emosjonell person, så det er noe jeg må jobbe med. Jeg blir iblant påvirket av skjebnen til pasientene på sykehuset, og noen ganger gråter jeg. Ikke ofte, men man blir jo naturligvis påvirket av visse pasienter.

Palestineren forteller at det for tiden oppstår konflikter og voldelige utbrudd nesten hver natt mellom den palestinske motstandsbevegelsen og israelske styrker i

Nablus.

– Nylig ble en palestinsk ung mann skutt i hodet og drept mens jeg jobbet på sykehuset. Det var blitt skutt med en helt ny type kule utviklet for å skyte folk gjennom hodet. Jeg så bokstavelig talt hele hjernen hans da de fraktet kroppen gjennom sykehuset, forteller han.

Å være mentalt sterk er ifølge Mtawea en viktig egenskap for en som skal praktisere medisin på Vestbredden.

– Pappa sier til meg at jeg må jobbe med hodet. Vi lever i en konfliktsone, og som medisinstudent må jeg lære å takle slike situasjoner, slik at jeg kan hjelpe mennesker i nød.

universitas@universitas.no

DEBATT

debattredaktør: **Vegard Møller**
vegarmoller@gmail.com 902 35 908

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Vi er akkurat som NSO – veike.

De snakker om revolusjon, men jeg hører bare hvisking. Nå er det på tide at vi går i oss selv.

Vegard Møller, idé- og debattredaktør i Universitas

De snakker om revolusjon. «Er et nytt studentopprør på trappene i 2022?» spurte Aftenposten for snart tre uker siden. I forrige utgave av Universitas spurte Norsk studentunions nestleder under 1993-opprøret om «studentene har opprørstrang i 2022». Jeg frykter at svaret er nei, men enda mer frykter jeg hva det innebærer.

Først litt bakgrunn. I statsvitenskapen finnes det et eget forskningsfelt som besvarer hvordan politiske bevegelser får gjennomslag. Så sent som i 2021 underviste Neil Ketchley – en ledende ekspert på sosiale bevegelser, nå ved Oxford – om protestbevegelser ved Universitetet i Oslo. Jeg husker litt.

Sivil ulydighet er stort sett best. Konvensjonell visdom har lenge vært at voldelige politiske bevegelser isolert sett utretter mest, mens nyere forskning har vist at ikke-voldelig sivil motstand kan være vel så effektivt. Det har ført til en konsensus rundt sivil motstand og ulydighet som de beste proteststrategiene, blant annet fordi man bruker sin makt uten å gjøre det på en måte som skaper illegitimitet i befolkningens øyne, slik vold kan gjøre. Det er imidlertid ingen som hevder at den mest effektive proteststrategien er å be pent. Streik, boikott og ikke-voldelig intervensjon for øvrig – dette er strategier som fungerer, noe som bekreftes i lønnsoppgjør etter lønnsoppgjør – bør svi litt for den andre parten.

På nittitallet gjorde studentene det etter boken. I 1993 okkuperte 20-25 studenter Lånekassens kontorer, og forsøkte å oppfordre de ansatte til å streike på deres vegne. Samme år kidnappet – ja, du leste riktig, kidnappet – de Sogndals ordfører Trygve Bjørk, og tok ham til Oslo for å overlevere studentenes krav på vegne av dem. De fikk forresten sine krav møtt.

Nå hører jeg bare hvisking. På spørsmål fra Aftenposten om vi kan forvente liknende proteststrategier, svarer NSO-leder Maika Marie Godal Dam avvisende til avisen. Heller er det lobbyisme som skal fortsette å være den foretrukne strategien. På spørsmål om hvordan de da skal få gjennomslag, svarer hun: «Det lurur vi og på. Vi har prøvd mange ulike fremgangsmåter for å bli hørt av politikerne, men opplever fortsatt å ikke bli lyttet til i denne saken». Jøss, hvem skulle tro? Gjør ord til handling, så skal vi se at det blir fortgang på ting.

Men kommer jeg til å lede vei, og lenke meg fast til Lånekassens hovedinngang? Neppe, og den hittil apatiske stemingen gjør at jeg mistenker at det gjelder flere. Det er billig å snakke, dyrt å handle. «Hvorfor ser du flisen i din brors øye, men ikke bjelken i ditt eget?» spurte Jesus og, den gang traff han. Vi er akkurat like veike som NSO – de reflekterer vår apati – vi får ikke noe mer enn vi fotjener. Sivil motstand og ulydighet, det føles litt i overkant dramatisk, gjør det ikke? Vi vil selvfølgelig ha økt studiestøtte, men konkret handling? Bruke den lille makten vi har til å fremprovosere gjennomslag? Hva kommer folk til å tenke?

Vi befinner oss i så fall i en åpenlys performativ kontradiksjon – det vi gjør er uforenlig med det vi sier. Da har vi to valg: Vi kan begynne å handle i tråd med våre ord – som å protestere gjennom konkret handling på måter som viser at vi mener alvor. Eller vi kan endre våre ord til å reflektere hvordan vi handler – som å innrømme ovenfor oss selv at vi ennå synes dagens økonomiske situasjon er nogenlunde innenfor et akseptabelt nivå. Jeg venter i spenning på høsten som er foran oss.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Høyskolen Kristiania – et velferdsgode, men ikke for alle

Med 325 millioner i statstilskudd er den private aktøren Høyskolen Kristiania i praksis et velferdsgode. Hvordan kan de da forsvare å ekskludere de minst bemidlede studentene?

Studentopprør

Sondre Maaseide, student

Se for deg dette. Du skal studere på nett fordi det passer deg best. Du velger en utdanning du ønsker, og ber om opprettelse av faktura når du kommer til checkout. En faktura som du selvfølgelig har tenkt å sende Lånekassen, fordi nettstudiet reklamerer med å være Lånekassen-godkjent. Men du får ikke opprettet nevnte faktura, for du er ikke kredittverdig. Du har ingen betalingsanmerkninger, men det viser seg slik at du rett og slett ikke har god nok økonomi til å anses som en sikker nok betaler til å sende fakturaen videre til Lånekassen. Dette er praksis for Høyskolen Kristianas nettstudier.

Siden jeg begynte å grave, har jeg ennå ikke fått NKI til å kommentere, men de har også kredittsjekk.

På spørsmål om hva grensen er for å bli ansett som kredittverdig nok til å opprette faktura hos Kristiania, opplyser Kristianias presseansvarlig Michael Reed at det er bedriftsintern informasjon.

Men det følgende vet vi: (1) Har du betalingsanmerkning får du ikke opprettet faktura. (2) Har du ingen inntekt, får du ikke opprettet faktura. (3) Har du ikke GOD nok inntekt, får du ikke opprettet faktura.

En faktura du hadde tenkt å sende til Lånekassen.

Kredittselskapet Experian opplyser at 5 prosent av den norske befolkning har betalingsanmerkning. Det vil si at en kvart million nordmenn ikke har tilgang på nettstudier hos Kristiania eller NKI.

I tillegg er det ifølge SSB 504 000 nordmenn (cirka 10 prosent av befolkningen) med vedvarende lav inntekt. Hvor mange av dem kan da stille spørsmål

om disse har god nok inntekt til å opprette faktura på cirka 45-60 tusen hos Kristiania, eller 79 tusen hos NKI – i halvåret.

Tilgang på utdanning er et velferdsgode som sikrer sosial mobilitet. Nettstudier er den mest fleksible formen for utdanning. Har du angst (psykiske plager har økt fra 2020 til 21, ifølge SSB) er aleneforsørger, eller er nødt til å jobbe ved siden av studier, noe de aller fleste studenter må, er nettstudier et ypperlig verktøy, og i mange tilfeller det eneste verktøy, for å komme seg opp og fram i livet. Samme målgruppe er ifølge tall fra SSB den mest økonomisk utsatte.

Tilgang på utdanning er et velferdsgode som sikrer sosial mobilitet

Ergo ved å ha krav om kredittverdighet for å opprette en faktura som skal være Lånekassen-godkjent(?) stenger de to største(!) aktørene innen nettstudier i Norge, NKI nettstudier og Høyskolen kristiania, de svakeste av oss ute fra et velferdsgode.

En kan da spørre om disse 325 millionene av våre skattepenger, som ifølge Kunnskapsdepartementet blir gitt for å sikre «god og bred tilgang til utdanning», er berettiget. Som gatepoetene i Karpe en gang sa: Er det dette skattepenga mine går til?

Kvotering: Revurdert

Kjønns-poeng

Øystein Fossbraaten Wennersgaard og Maiken Sætra Lium, Venstrealliansen

I årets opptak til høyere utdanning er kvinner nok en gang overrepresentert på studier som medisin og juss. I tillegg er det flere kvinner som får opptak til høyere utdanning generelt. Det har gitt ammunisjon til debatten om kjønnskvo- tering, og ikke minst det stadig mer populære spørsmålet om likestillingen ikke har gått for langt og det ikke nå må være guttas tur?

Det er ingen grunn til å rope om «en ny likestillings- kamp» som for eksempel Mahmoud Farahmand fra Høyre gjorde i Khrono i august. Først og fremst er det typisk at høyresidas likestillingskamp ser ut til å sentrere seg rundt alt annet enn kvinner, men det er også en unyansert frem- stilling fra Fahramand. Det er ikke sånn at dagens skole- system er tilrettelagt for jenter - jenter sliter også, men det kommer til uttrykk på andre måter, for eksempel gjennom psykiske problemer som spiseforstyrrelser. Og når det snakkes om gutter som skoletapere, ser man helt vekk fra statistikken som viser at menn får høyere lønn, oftere full- tid og oftere fast stilling etter endt utdanning. Likestillin- gens utfordringer er derfor sammensatt, hvor begge kjøn- nene sliter på forskjellige måter.

Kjønnskvo- tering har vært ett av flere viktige grep for å sikre økt likestilling i høyere utdanning. Sammen med andre tiltak som en endret opptaksordning, har det oppmuntret kvinner til å søke seg til mannsdominerte studier og etter hvert også motsatt. Vi vet at kjønnsstereotyper og normer ikke forsvinner av seg selv. Likestilling er både et mål i seg selv, og et viktig velferdstilbud til pasienter, barn og eldre. For eksempel trenger barn rollemodeller av begge kjønn. Likestilling i høyere utdanning er også viktig for miljøet og samarbeidet både på selve utdanning og på arbeidsplassen.

Vi vet at kjønnsstereotyper og normer ikke forsvinner av seg selv

Det blir litt mindre guttastemning på byggeplassen når sta- dig flere kvinner bryter med kjønnsrollene og søker seg til ingeniørfag eller bygg- og anleggsgfag.

I år var det kun seks studier som ga kjønns-poeng til menn. Dette var veterinær og sykepleie. Høyere utdanning

er et viktig politisk virkemiddel for å skape framtidens Nor- ge. Da er det både naturlig og nødvendig at man aktivt tar i bruk de verktøyene og insentivene som finnes for å oppnå likere fordeling mellom kjønn, og sørge for at klassebak- grunn eller hvilket land foreldra dine kommer fra, ikke av- gjør fremtida til norske ungdommer. Kjønnskvo- tering er et av flere viktige virkemidler og bør tas i bruk i enda større grad enn i dag. Hva med for eksempel førskolelærer?

Vi mener også at det er symptomatisk at debatten, ofte ukri- tisk, konsentrerer seg rundt prestisjestudiene. Hvorfor ro- pes det høyt om at menn er underrepresentert i elite-stu- diene, når kjønnsulikhetsproblemet i like stor grad dreier seg om andre yrker. Det er jo ikke sånn at det er et mål at menn skal beholde sin posisjon på toppen av klassesyste- met, målet er en mer egalitær fordeling mellom kjønnene og klassene.

Vi skal selvsagt ha et våkent øye og følge med på utvik- lingen, med mål om at verken kjønn, klasse eller bakgrunn skal determinere utdanningsmuligheter. Men enn så lenge er det ingen stor likestillingskrise at kvinner tar makt i sam- funnet ved å være best representert på prestisjestudier, med tanke på at det er fortsatt menn som har de høyest lønna stillingene, og ofte har de mest prestisjetunge jobbene på arbeidsgiversiden.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Brann er aldri trivelig

Forsknings- og utdanningsminister Ola Borten Moe

Badstuekampen

Giftig maskulinitet

Mikkel Erdal-Aase, student

I våres meldte Universitas at stadig flere unge benytter seg av badstue. I kjølevannet av dette har det oppstått et full- stendig meningsløst fenomen, en bivirkning kan man si: Badstuekampen. Badstuekampen er en stille kamp som forsterker tesen om at menn burde ha mindre makt. Den oppstår spontant mellom ubekjente badstueforbrukere, da de begge bestemmer seg for ikke å gå ut før den andre har gått ut. En stille, men tragisk konflikt, antakelig med rot- feste i noe urmenneskelig, viljen til å vinne terreng. For å ruste deg opp til høstens mest patetiske og innbitte kamp, har jeg gjort deg den tjeneste å gi bort mine fremste tips som middels erfaren badstuetraver. Følger du de under- nevnte tips vil du etter hvert, ved siden av målrettet tren- ning, begynne å vinne kampene.

1. Aldri start en samtale. Dette skyldes at det er nærmest umulig å avslutte samtalen. Selv den mest uskyldige samtale må etter hvert lide av det undertrykkede tempe- ramentet som gradvis kommer til syne i takt med økende kroppstemperatur, før samtalen etter hvert eskalerer i en slags stønnende bjefing, ofte over hodene til de andre til- synelatende anonyme badstuedeltakerne, som lider i still- het av å vitne den ynkelige, men også brusende kampen som nå også manifesterer seg i ord, eller skal man si, lyd.

2. Gjengangerne. Ofte ser man de samme ansiktene igjen. For å vinne deres respekt, er det viktig å banke dem skikkelig i første møte. I neste badstuekamp vil de gi seg nærmest uten motstand, enkel seier.

Badstuekampen er en stille kamp som forsterker tesen om at menn burde ha mindre makt

3. Ubevegelighet er nøkkelen. For å utvise mest mulig selv- sikkerhet er det vesentlig å bevege seg lite. Etter hvert som kampen utspiller seg vil enhver bevegelse utrykke seg i en lidende art, og en våken badstuekonkurrent vil instinktivt observere svakhet.

4. Dersom du skulle lide et tap, er det svært viktig at du mo- biliserer det siste som er av krefter til å gå ut av badstuen med stolthet. Skjuler du smerten av tapet, får vinneren en innskrenket seiersfølelse. Vinneren vil komme ut av bad-

stuen omtrent 2 minutter etter du har gått ut, ettersom det ville vært totalt taktløst å umiddelbart gå ut når kampen var over, så derfor selvpiner han seg selv maksimalt i to minutter til.

5. Når konkurrenten reiser seg; Dette betyr ikke at han skal ut. Ofte benytter erfarne badstuetravere seg av dette utspe- kulerte trikset. Idet de reiser seg, hører man ofte et forlø- sende gisp av den andre part, som tror at kampen er over og vunnet, men så viser det seg at den oppreiste mannen istedenfor skal bort for å kaste på mer vann, før han i en fullstendig idiotisk tone meddeler til konkurrenten og de andre uskyldige badstueforbrukerne at «her må tempera- turen opp». Etter dette er det vanskelig å hente seg inn.

6. Ikke la deg lure av yogiene. Disse er det mange av badstuen, og de sitter alltid i den karakteristiske Buddha- posituren som tar ganske stor plass. Deres forvrengte sinn har fått det for seg at de har gjennomskuet sitt eget jeg, men badstuen lyver aldri og saken løser seg selv. Deres ambisjoner i badstuen avslører de med sin medbrakte kalyptusoljje, som de kjøper på den anti-buddhistiske og narkotikapregede butikken Shangri La. Buddha-posti- ruren kollapser som regel etter 15 min i et kjempetønn, før de ynker seg, nærmest krabber ut av badstuen i sann buddhistisk ydmykhet.

Lykke til!

debatt@universitas.no

KULTUR

kulturredaktør: **Sofie Kristine Flydal**
sofieksf@gmail.com 467 83 024

KUN 2 AV 10 LÅTSKRIVERE ER KVINNER:

Håper dyster statistikk er

Den nylanserte kampanjen «La flere bli hørt» retter fokus mot den lave kvinnenadelen i musikkbransjen. Løsningen på problemet finnes kanskje på en høyskole.

Likestilling

tekst Eilif Tanberg
foto Matilde Solsvik

Thea Marlene Jensen (22) tar en bachelor i låtskriving og produksjon på Høyskolen Kristiania (HK). Hun lager egen musikk innen klassisk, norsk pop, men har produsert alt fra indie til rap. Hun kjenner seg igjen i TONO-kampanjens budskap, og synes tanken på å begynne i den mannsdominerte musikkbransjen kan virke skummel.

– Jeg kjenner noen ganger på at det kan bli vanskelig, sier hun.

Musikkstudenten sier at hun ofte møter fordommer og fastlåste roller.

Gi oss en sjanse!

Thea Marlene Jensen, student ved HK

– Jeg har vært med i flere sessions (økt for å lage musikk i studio, journ.anm.) hvor det bare forventes at menn skal produsere, ikke kvinner. Da er det vanskelig å ta plass, fordi det virker ofte som om man må bevise noe.

– Når vi jobber med låter på skolen i tilfeldige grupper blir det veldig automatisk at guttene blir produsent, fordi det «er sånn». Det er trist. Hvis man ikke planlegger går man ofte til fastlåste roller, fordi det alltid har vært sånn, sier Jensen.

– Trist og alvorlig

Det er disse fastlåste rollene TONO nå vil til livs. For ser du på statistikken, er musikkbransjen alt annet enn likestilt.

Kun 2 av 10 låtskrivere i Norge er kvinner, og ser du på de mest spilte sangene i Norge er tallene enda mer nedslående:

Kun 12 prosent av låtskriverne og så lite som 0,7 prosent av produsentene er kvinner.

«Tallene forteller oss at mange kvinner med talent for å skrive musikk og sangtekster ikke har fått utviklet det, noe vi synes er trist og alvorlig».

Det sier Willy Martinsen, kommunikasjonsdirektør i TONO, på nettsiden laflereblihørt.no. Artister som Bertine Zetlitz, Ella Marie Hætta Isaksen, Fay Wildhagen, Frida Annevik, Kari Bremnes og Maria Mena stiller seg bak kampanjens krav om mer likestilling i musikkbransjen.

Jentene stiller stadig sterkere

Det finnes imidlertid et stort fokus på problematikken i universitets- og høyskolesektoren allerede. Det sier Jan-Tore Diesen, som er studieprogramleder ved bachelorstudiet i låtskriving og produksjon ved Kristiania, tidligere Westerdals.

Nettopp den utviklingen TONO etterlyser skal være godt i gang, ifølge ham.

– På vår utdanning for låtskrivere har vi aktivt jobbet for en god kjønnsbalanse i mange år. For tre år siden hadde vi cirka 35 prosent kvinner, nå er vi oppe i cirka 50 prosent.

Diesen sier de har jobbet med å vise fram eksempler på kvinner som lykkes med låtskriving og produksjon, og hvordan disse to ferdighetene henger sammen.

– I en bachelor i låtskriving og produksjon skal alle studentene lære og utføre rollene som låtskriver og produsent, og ingen blir kun én av de to.

Han sier at jentenes tekniske produksjonskunnskap har vokst de siste årene, og at kvinner dermed stiller stadig sterkere i musikkbransjen.

– Terskelen for å bruke teknologi som en del av låtskrivernes verktøykasse er nå mye lavere for flere. Jenter bruker teknologi mer aktivt, og det er ikke en fremmed tanke lenger at jenter kan produsere ferdig gode sanger selv, og ikke bare synge, spille eller skrive dem.

Fra syngedame til selvstendig dame

Men det bildet som tegnes opp av TONOs kampanje er likevel ikke helt ukjent. Diesen har jobbet med utdanning av musikere siden 1999, og beskriver en kjent situasjon: Såkalte «syngedamer» låst bak mikrofonen - langt unna komposisjon og miksepult.

– Før var det dessverre litt for ofte gutta i bandet og jentene kun bak mikrofonen. Før var jentene også ofte kun vokal-studenter, sier han.

«La flere bli hørt»-kampanjen i tall

+ Blant de 50 mest spilte sangene på Spotify i Norge i 2020 var bare 12 prosent av låtskriverne og 0,7 prosent av produsentene kvinner (Spotify 2021).

+ Blant de 100 komponistene og sangtekstforfatterne som fikk størst TONO-avregning i 2021 var det 12 kvinner.

+ Blant de 100 som fikk de største TONO-utbetalingene fra konserter i 2021 var det 14 kvinner.

+ 2 av 10 av norske komponister er kvinne, men bare to prosent av musikken hos norske orkestre er komponert av kvinner (Norsk Komponistforening 2019).

+ Blant de 800 mest populære låtene på verdensbasis mellom 2012-2019 var 12 prosent av låtskriverne og 2,6 prosent av musikkprodusentene kvinner (USC Annenberg Inclusion Initiative, 2021 via Balansekunstprosjektet).

Men med stadig økende kunnskap om stadig mer tilgjengelige digitale hjelpemidler er altså kvinnene i ferd med å ta mer og mer plass i musikkproduksjon.

– Datamaskinen er blitt den nye bassgitar. Ikke alle har foreldre med gitar og piano hjemme, og lærer seg å bruke dem tidlig. Men alle fjortenåringer har en datamaskin med tilgang på digitale musikkverktøy, sier Diesen, som setter utviklingen i sammenheng med en mer generell trend.

– Folk lager egne kortfilmer og Tiktok. Nå kan alle lage ting de synes er gøy gjennom apper.

Når inngangen til musikkproduksjon går gjennom mobilen, trenger man ikke lenger et studio og mye penger, forteller Diesen.

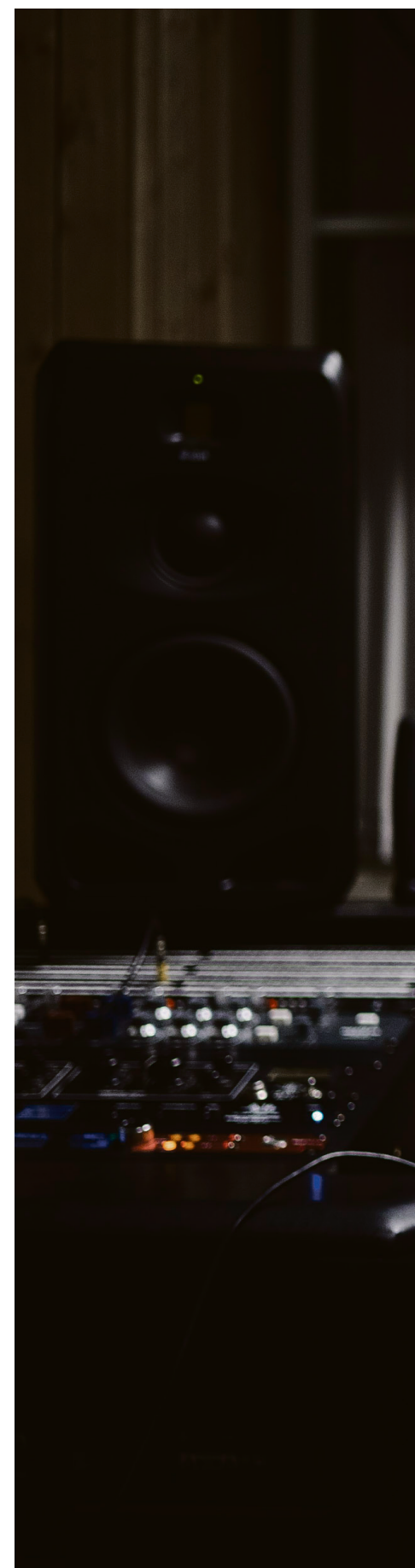
– Vi ser også at jenter er gode historiefortellere. De har en appell som når mange, og de vil ut med historien sin.

– Vil endre seg

Akkurat historiefortelling er noe musikkstudent Thea Marlene Jensen også tror er stadig mer viktig for låtskrivere. Hun trekker spesielt fram formidling av følelser gjennom historier som et tegn i tiden.

– Det er mange som skriver ting de føler på, og lager en historie om det de har opplevd. Musikk skal være på feelingen. Jeg bruker låtskriving mest for å få ut følelser, hvis jeg kjenner på noe spesielt.

For Jensen var det ingen tvil

om at det var musikk hun skulle studere.

– Jeg valgte å studere låtskriving og produksjon fordi det gir meg tiden til å være i studio og lage masse musikk. Det føles veldig naturlig, musikk har alltid vært der for meg.

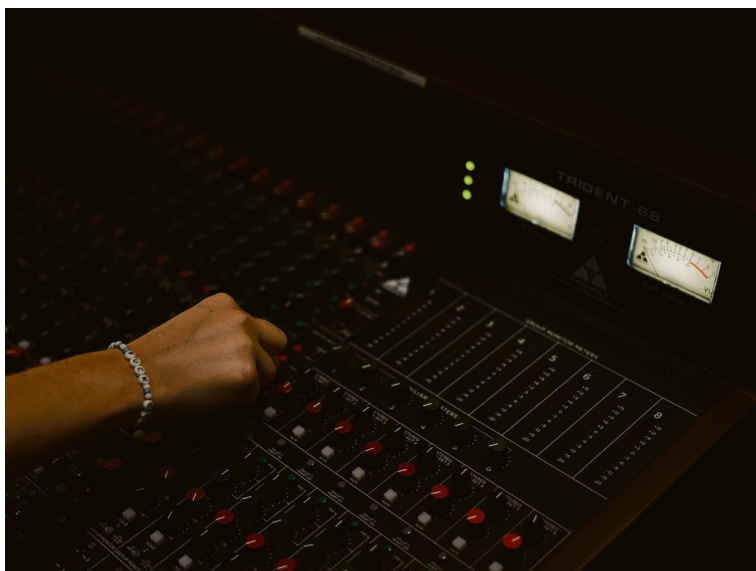
Hun beskriver den kreative gleden ved å være med på produksjonen av ei låt fra start til slutt – en

Hva er TONO?

+ Norsk selskap eid og styrt av komponister, tekstforfattere, musikkforeleggere og rettighetshavere.

+ Forvalter medlemmenes rettigheter til musikkverk, og krever inn penger på vegne av artistene når sangen spilles offentlig, f.eks. på radio, før pengene overføres til artistene.

+ Har 35 000 medlemmer.

Mannsdominert arena: Kvinner i musikkbransjen har tradisjonelt sett hatt lite med miksepulten å gjøre.

i ferd med å endres

Selvstendig: Thea Marlene Jensen skriver og produserer egen musikk

glede hun både tror og håper flere unge kvinner får oppleve.

– En ting som jeg har lagt mer-

ke til er at det er mange jenter som produserer musikk for seg selv. De gjør det ikke for andre, selv

om de er flinke nok. Spør jeg dem hvorfor de ikke gjør det for andre, svarer de ofte: «Fordi det er skummelt». Men jeg tror dette vil endre seg fremover.

Musikkstudenten kan nemlig si seg enig med studieprogramleder Diesen når hun titter inn i krystallkula: Kvinneandelen er på vei opp, selv om det går tregt og

TONOs statistikk tegner et mørkt bilde. Hun kjenner hvor viktig det er at kvinneandelen på studiet hennes er i ferd med å øke.

– Når det ikke er så mange blir det bare enda skumlere å være en av de få. Det kan også føles ensomt. Det er enklere å heie på hverandre når man er fler. Man får en slags samholdsfølelse, man har flere som

støtter det man gjør, sier hun.

– Hvilke tiltak må gjøres i musikkbransjen fremover for å øke andelen kvinnelige låtskrivere?

– Gi oss en sjanse! Ikke forhåndsdøm. Gi mer plass. Vær mer åpen, og ikke fast bestemt på at bare gutta kan lage fete ting.

Datamaskinen er blitt den nye bassgitaren

Jan-Tore Diesen, studieprogramleder ved Høyskolen Kristiania

ANMELDELSER

vikarierende anmelderredaktør: **Armann Kippersund**
anmeldelser@universitas.no 918 04 236

Bok:

Fra starterpack til halvferdig oppvekstskildring

Dette er nordmenn

Forfatter: Javad El Bakali

Forlag: Kagge forlag

Pris: 339 kr (Forhåndssalg 297 kr)

Javad El Bakali har hatt en idé med potensiale, men resultatet lider av å ikke ha fått nok tid på seg.

På drøye 140 sider ønsker Javad El Bakali å presentere oss for opphavet til hans starterpacks, som utgjør en stor del instagrakontoen utlending.memes. Idéen er ikke dårlig i seg selv, men utførelsen lever aldri opp til potensialet sitt. Etter å ha presentert grunnlaget for boka serverer El Bakali dagbok-liknende innlegg med skildringer fra tiden som barn på Haugenstua, og senere som student og ung voksen på Grunerløkka. Sammenhengen mellom introduksjon og innhold er noe utydelig. Men når de korte historiene tegner presise bilder av karakterer som de fleste kan kjenne igjen, er det for bokas beste at den sklir litt vekk fra den opprinnelige idéen. Historiene får en til å se et stort potensiale, men de er dessverre korte og ender brått.

Ved første øyeblikk er boka en skildring av en oppvekst. Sett at begrepet oppvekst er subjektivt og betegner et litterært blikk snarere enn et begrenset tidsrom i noens levealder. De korte historiene oser nostalgi og sentimentalitet. Den samme nostalgien kommer til uttrykk i forfatterens bidrag kalt «Javads innslag» i Youtube-serien Erlend og stortingsvalget. I korte videomontasjer med klipp fra 2000-talls popkultur fortelles det innlevende om livet som elev på Haugenstua skole. Det funker godt med video og voiceover, men denne utpregede stilen blomstrer ikke i bokformatet.

El Bakali presenterer oss for menneskene han har omgått, og vil ofte at vi skal få empati og medfølelse for dem. Forsøkene på humor drukner ofte i disse karakterenes stakkarslige

skjebner. Dette poengteres også av forfatteren selv, som avslutter boka med å påpeke sin egen jobbsituasjon.

Tittelen «Dette er nordmenn», med en tilhørende generisk forside, oppleves som nokså misvisende. El Bakali trekker frem flere viktige holdepunkter ved norsk kultur, som 17.mai, jul og påske. Men de fungerer som bakteppe for bestemte hendelser, heller enn et grunnlag for en leksjon om nordmenn. Humoren overskygges ofte av de triste skjebnene.

Å plassere boka innunder en sjanger er vanskelig. Skrivestilen er kortfattet og noen passasjer er skrevet punktvis, som om det var en Powerpoint-presentasjon i bokform. Å utfordre grensene for moderne formidlingsformer trenger ikke nødvendigvis å svekke leseropplevelsen, men dessverre føles dette prosjektet mer som en salgspitch for et tv-konsept, enn noe som bør utgis som en halvferdig bok. Flere sider har kun én «starterpack», altså en bildekollasj med tilhørende tittel og forklaring. Disse fremstår som rent fyll blant de allerede korte fortellingene. Det gir inntrykk av at forfatteren har forhastet seg for å skape «innhold» som kan innbindes og selges til høystbydende. Mangelen på kronologi forsterker det rotete og retningsløse inntrykket.

På forsidene av boka har forlaget ironisk nok plassert et velmenende sitat av Mads Hansen, som i ettertanke kanskje virker litt mot sin hensikt: «En av de morsomme kontoene på Instagram». For El Bakalis formidling og budskap er ikke like lett å overføre til bokformatet. Med litt mer tid, og en rendyrking av konseptet «flashback til oppveksten på 2000-tallet», kunne dette blitt en mye bedre bok og ikke bare noe som kunne ha holdt seg til et digitalt medium.

Aurora Djupvik Archer
anmeldelser@universitas.no

Diktsamling:

På sporet av den tapte ungdomstid

Inderlige, tidvis flotte dikt preges av en litt ustø penn. Likevel er *med stor og stum k* en bok verdt å få med seg.

Thomas Stene-Johansen har debutert med en sjarmerende og innimellom også vakker diktsamling. Den er ikke slående godt skrevet, og heller ikke særlig original. Men diktene har en sterk vilje, og skrives ut ifra en opphøyd og ungdommelig forestilling om kjærligheten. I tillegg åpner formen for en suggererende rytme, noe som enkelt lar leseren gli inn i det nostalgiske universet Stene-Johansen skriver fram.

med stor og stum k er en diktsamling med en tydelig narrativ ambisjon, et ønske om å knytte sammen de mange lyriske passasjene til en sammenhengende historie. Komposisjonen føles riktignok litt uoriginal, med et plot man gjerne har vært borti før: Nær venn dør, hvor så fortelleren reflekterer over vennskapet og egen fortid, og kanskje også en kjærlighet som aldri ble forløst, før han til slutt forsiktig begynner å forsone seg med tanken på at vennen er borte og at livet går videre. Begravelsen som åpner for en dypere refleksjon av egen historie og med det slynger fortelleren madeleinekake-aktig inn i fortiden, er en oppskrift like virkningsfull som den er forslitt.

Med dette utgangspunktet utsettes leseren for et utall sprang mellom fortid og nåtid, fra sommerkvelder i Danmark farget av den spirende, etterhvert altoppslukende kjærligheten, til mange år senere, hvor skildringene av begravelsen og de innsluttede dagene som følger utgjør en vesentlig del.

Under lesningen hender det at tankene litt motvillig går til

med stor og stum k

Forfatter: Thomas Stene-Johansen

Forlag: Oktober forlag

Pris: 329 kr

instagram-poesien, og da et slektskap i stil og vokabular. Det ville vært et ganske nedsettende utsagn, hadde det ikke vært for at det muntlige, litt upresise språket hos Stene-Johansen faktisk åpner for en større meningsdybde, i og med at det er en stilform bedre egnet til å beskrive tenårenes kjærlighet, og den ungdommelige naiviteten og romantikken som da gjerne fungerte som linsene man betraktet verden med. Og aksepterer man først det enkle og noe tilforlatelige språket, oppdager man at det ikke er langt mellom de lyriske toppene. Som dette blinkskuddet: / hva om vi kommer fram / og finner ut / at det vi finner bare er alt vi mistet på veien /

Mange andre fine vendinger og snedige ordspill er å finne rundt om i boka, da særlig i første halvdel. Andre halvdel kan sies å være mer springende, og har et mer uforpliktende forhold til den helhetlige historien forfatteren innledningsvis ga inntrykk av at han hadde lyst til å fortelle.

Summa summarum er «med stor og stum k» en vakker og sår bok om å miste en venn, om å se tilbake på en kjærlighet man aldri turte å satse på, og ikke minst om hvilke skygger tenårenes definerende øyeblikk kaster over det voksne livet. Stene-Johansen skriver kanskje noe slentrende og omtrentlig, men det er med brennende følelser og nødvendigheten av å fortelle akkurat denne historien.

Oscar Grimstad
anmeldelser@universitas.no

Thomas Stene-Johansen med stor og stum k

Dikt | Forlaget Oktober

Plate:

Varm og kjærlig country for alle

Hello I'm Embla er ekte og variert «on the road»-countrymusikk spilt og produsert av musikere med bakgrunn i helt andre sjangre.

Embla and the Karidotters er et to år gammelt countryband ledet av tidligere trommis i indiepopbandet Razika, Embla Karidotter. Med seg har hun Marie Moe, kollega fra samme band, gitarist Tor-Arne Vikingstad fra Sløtface, trommis Nils Jørgen Nilsen fra Honningbarna og The Needs, og Simen Følstad Nilsen fra Aiming for Enrike på lap steel, en type steligitar uten pedaler, blant annet kjent for glidetoner typiske for countryen.

Albumet *Hello, I'm Embla* er formodentlig skrevet «on the road». Dermed så jeg meg nødt til å sette meg i bilen og komme meg ut på landeveien. Jeg kom ikke lenger enn halvveis til Drammen på de 27 minuttene albumet varte. Altså nådde jeg ikke helt ut til de klassiske countryveiene, men takket være Embla and the Karidotters var allikevel countrystemningen nærværende.

Det varme, kjærlige og tidvis humoristiske albumet åpner rolig med den litt popete låten «Wolf Totem». Melodien gir blant annet assosiasjoner til First Aid Kits store hit «Emmylou», og tekstens forsonende budskap gir oss inntrykk av at Embla Karidotter er på vei mot lysere tider. Skiftet av toneart helt mot slutten av låta markerer overgangen til resten av plata, som også gjenspeiler budskapet i «Wolf Totem»: / After nights of darkness there'll be mornings with bliss / . Resten av albumet er raskere, lettere og minner mer om typisk dansbar countrymusikk.

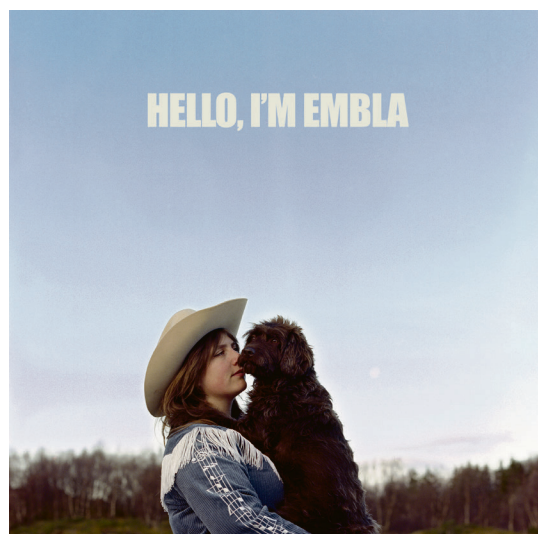
Stemningen i albumet er preget av uanstrengt letthet. Kanskje blir det tidvis for enkelt? Titler som «Why Fall Asleep, When You Can Fall in Love?» minner om *Tumblr-quotes*, og får en til å spørre seg om Embla and the Karidotters mener alvor eller om klisjéene utgjør et humoristisk element. *Moonshine*, eller hjembrent på ekte countryamerikansk, er tema for mang en countrysang – blant annet hos Dolly Parton. Embla Karidotters sang «Moonshine» handler derimot om å lengte ut til landlige trakter der månen skinner. Slik leker hun med klassiske countrykli-

sjéer samtidig som det legges egne premisser for hva lett og dansbar countrymusikk kan være.

Det er ingen tvil om at Karidotters stemme kler countrysjangeren. Den nasale og litt brede klangen har en tydelig *countrytwang* over seg og er godt akkompagnert av den klassiske lap steelisten. Det litt mørkere toneleiet i «You Don't Deserve Me» passer til Karidotters kule twang, og viser at hun har et bredt stemmeregister. Bassen komplementerer også stemmen hennes godt, og gir sammen med trommene en rytme som kan få enhver til å trampe takten.

Helhetlig består albumet av både melankolske og humoristiske elementer. Kontrastene mellom raske «Home» og den mer balladete «Why Fall Asleep, When You Can Fall in Love?» gjør det variert og alt annet enn kjedelig å lytte til. Countryfan eller ei, jeg vil påstå at albumet *Hello, I'm Embla* heller enn å være country for de få, er noe som kan fenge alle.

Åsne Hansteen
anmeldelser@universitas.no

Hello, I'm Embla

Artist: [Embla and the Karidotters](#)

Sjanger: [Country](#)

Plateselskap: [Die With Your Boots On](#)

Universitas anbefaler

Harald Nordbø, anmelderredaktør

Rick Grove – Reptile

Gode Belsebub, vrikk på dansefoten og se kjærligheten i hvitøyet.

Aiming for Enrike – Empty Airports pt2 og pt 3

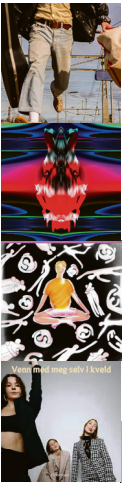
Syre i monitor og terapi i glass. Sett deg ned, og lytt – du trenger det.

Tøfl – Eg e glad i deg

Ny sving, men fortsatt den alltid unge, håpløst romantiske edgen.

Klossmajor – Venn med meg selv i kveld

Funkylicious singel hvor Klossmajor viser at de også eier lyrisk teft.

Kulturkalender uke 37 & 38

Oslo kulturnatt	16/9	Frank Znort Quartet	fast
Jeg skal være litt teit å si; gå på nett. Dette fordi Oslo kulturnatt består en haug forskjellige gratis kulturelle begivenheter, blant annet konserter, vandring og kunst i forskjellige former. For å få en oversikt er det lurt å bare besøke nettsiden. Jeg vil likevel bruke anledningen til å komme med en ekstra anbefaling om å oppsøke de mange forskjellige galleriene i byen (skulpturpark?!), for å kjenne på hvordan det er å gå på galleri. Er dette noe for deg? Finn ut nå, uten å brenne lommeboka. Hvor: Hele byen Når: 16. september (men begynt så vidt allerede)		Hei! Det finnes noen få som bare vil deg godt i denne verden, og de har navnet Frank Znort Quartet. Kvartetten består rart nok av en hel gjeng med profesjonelle musikere med bakgrunn fra fjernt og nært, og de leverer HVER søndag på Blå – en GRATIS konsert med skyhøy kvalitet. De gode handlingene stopper ikke der, de holder nemlig på fra klokken 16 til sent på kvelden. Gratis hver søndag, folkens!!! Hvor: BLÅ	
Loppemarked, Skøyen	24/9	Lunsjkonsert	13/9
Er du ny i Oslo? Her kommer et godt råd. Oppsøk de mange loppemarkedene i byen, spesielt det på Skøyen. Her bugner det av alt fra bøker, sko, LP-er og klær (og lamper og skilt!). Her skal det lite til for å gjøre det vi på kjempegodt norsk kaller en steal. Her gjelder det å slå seg løs med det du har av sjarmer og pruteferdigheter. Lær deg å rote i en annens tante Olgas skroteske på loppis. Hvor: Skøyen skole Når: 24. september		I livet må man utforske, eksperimentere og jevnlig ta en tur utafør komfortsonen. I kombinasjon med dette kan du også nyte rolig, klassisk musikk – som et avbrekk fra den uunnværlige stressa Oslo-hverdagen. Lunsjkonserten på Sentralen er der det skjer. Selve arrangementet består av profesjonelle musikere som svinger seg med DnB-sponsa instrumenter (hvilket er gøy i seg selv), og det er dessuten gratis. Skulle du i tillegg være sulten, er det også muligheter for å ta en matbit i kantina. Hvor: Sentralen Når: 13. september	

Daniel Hesseby Hansen, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Snakk med dei gamle

Hvem: [Barnebarn](#) Hva: [Kaffislaberas](#) Hvorfor: [Daud og demens](#)

Om du er som meg, er du resultatet av ei lang rekke seksuelle samkvem mellom meir eller mindre liknande organismer. Dei fleste av desse er daude, men om lukka står deg bi er nokre av dei framleis i live. Men som Stefan Sundström syng: «alla ska i jorden». Eller på gamleheim. Og skal dei dit, er det kanskje fordi dei har byrja laga kaffi klokka åtte om kvelden, fordi dei har gløymt at døgnet har meir enn tolv timar. Eller kven dei er. Eller

kven du er. Då er det liksom for seint å få dei i tale om korleis dei var som unge på 40-talet, og kva slags folk som sneik seg bort frå potetplukka for å inspirere halmen enno tidlegare, og med det sådde frøa til din eksistens i dag. Sjølv fann eg ut at tippoldefaren min var eit kuklår av eit mannebein, som let kjærting og barn i stikken for å skaffe seg nye i Amerika. Kanskje gjeld det same for deg? Finn det ut før det er for seint.

Ane Grieg Riisnæs, journalist i Universitas

Ukas advarsel

NRK nyheter på radio

Hvem: [Folk som liker radio](#) Hva: [Variasjonsmangel](#) Hvorfor: [NRK eller Groundhog Day?](#)

Hvis jeg hører mer på «NRK radio alltid nyheter» kommer jeg til å klikke. Hvorfor må de spille intervjuet med Elon Musk på det røde teppet i Stavanger med «What a wonderful world» på trompet i bakgrunnen hvert jævla kvarter? Å høre Musk si «More Norwegian oil» og «I love Norway» sjarmerer kanskje noen. Men når NRK spiller det for tiende gang på én dag, virker det mer som om de skryter av

at de huket tak i en av verdens rikeste menn. Skjer det ikke mer i verden? Mer nyheter, færre rike menn som elsker olje, takk! Jeg har alltid NRK Radio-nyheter i bakgrunnen hjemme, men no fucking more. Det er sjokkerende at en av landets største nyhetskanaler gjentar seg så mange ganger at jeg snart kan denne morgens sending utenat. Nå bytter jeg til BBC news. NRK, do fucking better.

Våte studenter

I denne ukas bilag kan man lese om Eynstein Lyche som leder et prosjekt som ønsker å få flere studenter på vann. Dette prosjektet har pirret Albert Papaia. Til Ad notam forteller han at han ønsker å dra dette enda lengre. Han ønsker seg forelesninger på vann.

- Jeg synes det er en skandale at studenter vegrer seg til å komme tilbake til forelesningssalene, og tror de hadde trivdes mye mer på vann!

Papaia's prosjekt kaller han for 'WasserStudenten'. Hittil har han reist til flere norske, og internasjonale, studiesteder og reklamert for prosjektet. Han sier han har fått flere positive tilbakemeldinger.

- Nei jeg har hørt mye bra i forhold til prosjektet mitt.

Jeg tror dette vil bli en større suksess enn Titanic.

Hvordan studentene skal settes på havet, vet ennå ikke Papaia. Foreløpig er eneste innkjøp en flåte som han hevder har plass til 30 pulter.

Ad notam har også vært i kontakt med Terje Formoe. Han er positiv til Papaia's ideer, og mener dette spesielt burde pirre skuespiller-studenter.

- Jeg tror at om jeg fikk studere på de syv hav hadde det gjort meg til en enda bedre skuespiller.

- Hva legger du i det?

- Nei, arr (sic), vet ikke helt. Jeg tror det er fint å ikke være helt ankeret fast, og man er vel friere på havet. Ingen ønsker en dvask landkrabbe på teaterscenen.

Av Johs Grobyn

Anti-drug taskforce

Utafor humanistisk fakultet ved Universitetet i Oslo er det blitt satt opp skilt som forbyr røyking. Men hvor seriøst er dette skiltet? Kan noen egentlig håndheve det? Vi spør kastet oss derfor over telefonen og ringte Oslo politidistrikt for å finne ut om lovens lange arm vet mer enn oss.

[ring, ring]

- Pressevakt Oslo politidistrikt
- Hei dette er Konstanz Abel fra Studenter mot rus som ringer.

Det er nylig blitt satt opp et skilt på campus som sier «røyking forbudt». Dette er vi glad for, men vi føler ikke folk respekterer det nok.

- Ok?
- Ja, senest i går så jeg en HF-gutt røyke der. Er det mulig for politiet å hjelpe oss med dette problemet?

- Det er ikke politiet som setter opp skilt som dette. Jeg vet ikke om politiet er på området og sjekker ut det eventuelt.

- Vi tror dere kanskje kan ha en

avskrekkende effekt på andre studenter. Hadde det vært mulig for politiet å sette opp en egen post utafor HF?

- Nei, det kan jeg ikke svare deg på nå. Da tror jeg du må utveksle dette med noen andre, eller sende inn et formelt forslag over en mail.

- For vi andre vet jo ikke om det røykes tobakk eller hasj der. Det er jo helt umulig å vite.

- Ja, nei, jeg har egentlig ikke noe svar på det. Man merker vel kanskje forskjell.

- Jeg lukter ikke så bra, ser du.

- Nei.

- Kunne det vært mulig for oss å

opprette vår egen lille task-force da? Så kan dere hjelpe oss med det?

- Det vet jeg ikke, holdt jeg på å si. Jeg lurer på om du skal ringe 02800, så kan du få hjelp av dem.

- Tror du vi kanskje da kan få egne politiskilt og kule klær?

- Hva?

- Ja, eller få våpen av politiet. Da tror jeg flere vil respektere forbudet.

- Jeg tror kanskje du bør snakke med noen andre.

- Vil du vurdere din stilling som lite behjelpelig, forvirra og purkete pressevakt?

- Jeg tror du har ringt feil...

- Vi snallast

Ukas studentvin

BILLIG BØLGESPRUT: Denne uka går turen til den nordlige kysten av Spania. I Baskerland produseres det både fantastiske sidere og herlig vin, gjerne til en hyggelig pris. Hiruzta Txakolina er en krisp og syrlig hvitvin med smak av epler, lime og litt sjø. Forestill deg bølgesperut som skvulper salt over vinmarkene når du drikker denne til sjømat eller for seg selv. Vinen er ørlite perlede og kan være i syrligste laget om du heller går for sjokolade og skumbananer enn sure føtter i smågodthylla, men det tar ikke vinanmelder noe ansvar for. Vinen er laget på den lokale druen Hondarrabi Zuri, som du kan gi deg selv et ekstrapoeng for om du har hørt om fra før. Det hadde ikke jeg.

Vin vurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Hiruzta Txakolina 2021

Pris: 159,90 kroner

Land: Baskerland, Spani

Alkohol: 12 prosent

Jacob Julius Fylling-Jensen, vinanmelder i Universitas

KVISS-CORBIN

- Hva heter kvinnen som nå har erstattet Boris Johnson som britisk statsminister?
- En frihandelsavtale mellom fire europeiske land som ikke er medlem av EU trådte i kraft 1. september. Nevn minst tre av de fire landene.
- Hvilken Oslobuss har Majorstuen, Ullevål sykehus, John Colletts plass, Ullevål stadion T, Solvang, Kongleveien, Korsvollbakken, Frysja, Kjelsås stasjon, Lofthus, Årvoll senter, Tonsenhagen, Veitvet, Nedre Kalbakkvei, Trosterudkrysset, Lindeberg T, Furuset T og Lørenskog stasjon blant sine stopp?
- I hvilket år skal Fornebubanen etter planen stå klar?
- I hvilket strøk finner man Danmarks gate, Islands gate og Orknøygata?
- Hendrik Verwoerd ble i 1966 myrdet i parlament da han var sittende statsminister, men i hvilket land?
- Hvilket lands flagg har et tempel på rød

- bakgrunn i midten, med blått over og under?
- Hva heter mannen, kalt «den smilende paven», og som også deler navn med en senere polsk pave, ble nylig saligkåret av den katolske kirken?
- Hva er ordet fra latinsk opprinnelse som brukes for selvpisking?
- Hva heter karakteren som bedriver dette i boken og filmen Da Vinci-koden?
- Hva heter den japanske regissøren som blant annet stod bak filmer som De syv samuraier, Demonenes port, Livvakten og Ran og vant en æres-Oscar i 1990?
- Hvilke dyr er hovedrollene i Disney-filmen Bernard og Bianca fra 1977?
- Hva skal dyr er en vipe?
- Hvilket grunnstoff er som oftest i bruk i kjerne-kraftverk?
- We're Gonna Drop the Atom Bomb er en sang fra albumet Retox fra 2007, men hvem er

- bandet bak?
- Hvilket år er det snakk om? Bulgaria og Romania blir medlemmer av EU, TV2 Nyhetsskanalen har premiere, Playstation 3 kommer til norske butikker, Tony Blair fratrer som britisk statsminister, den første iPhoneen blir sluppet, prinsesse Isabella av Danmark blir født og Luciano Pavarotti dør.
- Fotballspiller Mathias Normann møter kraftig motbør om dagen. Hvorfor det?
- Denne uken er både Champions League og Europa League i gang. Hvilke tre lag havnet Bodø/Glimt i gruppespill med i sistnevnte turnering?
- Hva heter den colombianske syklisten, født i 1987, som tidligere har syklet for Team Tenax, Unibet.com, Caisse d'Epargne, Team Sky og Omega Pharma-Quick Step, og som nå representerer Cannondale?
- Lokalderbyet Vålerenga-Lillestrøm ble spilt på Intility Arena i helgen. Hvordan endte det?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

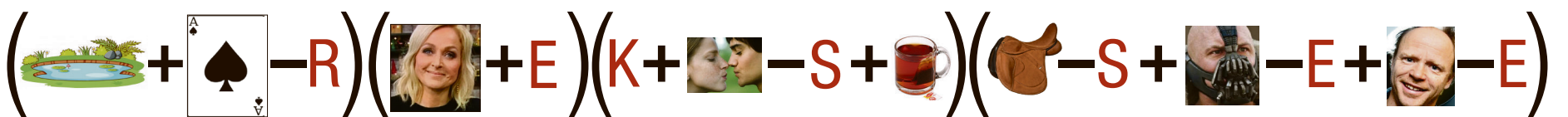
SVAR/DOM

- 0-4. Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15-20. Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Lil Truss. 2. Storbritannia, Liechtenstein, Island og Norge. 3. 25. 4. 2027. 5. Vålerenga. 6. Sør-Afrika. 7. Kambojda. 8. Johannes Paul I. 9. Flagellasjon. 10. Ilias. 11. Akira Kurosawa. 12. Mus. 13. Fugl. 14. Uran. 15. Turbonogro. 16. 2007. 17. Han har signert for russiske Dinamo Moskva. 18. Arsenal, Zürich og PSV Eindhoven. 19. Rigoberto Uran. 20. 3-1 til Vålerenga.

Rebus

av Rebus for tog

HINT: Rent bur. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Trebuert til besvær» Det klarte Iver Omholt, Thor Henriksen, Tale Longva, Einar Nygaard og Jorid Kristensen. (Og joa, Lilja Charlotte Sto & Co, dere hadde for så vidt rett ang. rebusen i utg 17.)